Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 56 (1556) ♦ Субота, 29 березня 1997 року ♦ Ціна договірна

«Найцінніше, що в нас залишилося, — земля, і тому продавати її — все одно, що брати гріх на душу...»

Так висловився Голова парламенту Олександр Мороз під час дводенної робочої поїздки на Вінниччину

Думку Голови парламенту підтримують трудівники найбільшої сільськогосподарської області держави. «Питання власності на землю, — сказав Олександр Мороз під час зустрічі з трудівниками КСП «Родина» Калинівського району, — корінне на сьогодні». Адже той, хто господарюватиме на наших українських землях через 15—20 років (на той час населення Землі, за прогнозами, збільшиться приблизно удвоє), той диктуватиме політику в світі. Тому я твердо переконаний, продовжував гість, продавати таку землю (а у нас, як відомо, 40% запасів світових чорноземів, до того ж найбільш екологічно чистих) ні в якому разі не можна.

(Закінчення на 2-й стор.).

Об'єдналися, щоб їх почули

Голова Верховної Ради України Олександр Мороз привітав учасників конференції запорізького обласного об'єднання спілки «Соціальна справедливість». За словами Олександра Мороза, «переборoти глибоку, всеохопну кризу, у якій опинилася наша держава, можна лише шляхом розвитку національного виробництва, зміцнення засад народовладдя і парламентаризму, поваги до прав і свобод людини».

Об'єднання ветеранів Великої Вітчизняної війни і праці, учасників ліквідації катастрофи на Чорнобильській АЕС, учасників воєнних конфліктів у зарубіжних країнах Голова парламенту назвав дуже важливим і консолідуючим.

ЙТИ НАЗУСТРІЧ ОДНЕ ОДНОМУ

Основним питанням порядку денного 27 березня став розгляд проекту Концепції економічного інтеграційного розвитку Співдружності. Як зазначено в преамбулі документа, ця Концепція є системою взаємопогоджених державами поглядів на спільні пріоритети соціально-економічного розвитку, — повідомляє ДІНАУ-Укрінформ.

Українську делегацію на саміті очолював перший віце-прем'єр-міністр Василь Дурдинець. За його словами, ще на етапі підготовки Концепції наша сторона мала багато принципових зауважень до цього проекту. Насамперед щодо його відповідності Конституції України, чинному законодавству та нашим національним інтересам.

(Закінчення на 2-й стор.).

Постприватизаційний факт:

завод занепадає без роботи, а держава зайняла позицію спостерігача

Київські авторемонтники шукають інвестора. За умови збереження профілю підприємства. Заманливе перепрофілювання їх не задовольняє

За часів «єдиного й могутнього» перший КАРЗ був не менш знаменитий, ніж Горьковський автозавод, який виробляв «ГАЗони», що їх потім ремонтували в Києві. Щороку заводські умільці видавали на-гора 8 тисяч капітально відремонтованих вантажівок, 36 тисяч двигунів, 40 тисяч коробок передач тощо.

Потім настали інші часи. Змінилася країна, у якій розміщувався завод, змінилася економічна ситуація, змінився власник — завод став відкритим акціонерним товариством «Перший авторемзавод». Тридцять відсотків акцій залишилися за державою, а 70 — за юридичними та фізичними особами, здебільшого членами трудового колективу. Обсяги виробництва різко пали. Більше того, ремонт вантажівок- «ГАЗонів», коньок підприємства, становить 6—7 відсотків від загального мізерного обсягу робіт, виконуваних нині підприємством. Це і зрозуміло: у державі загальна економічна криза. Ремонтувати є що, але платити ремонтникам — нічим. Тож і зростає в країні купа металобрухту. Потенційні клієнти авторемонтників розкручують частину своїх автомобілів, беруть запчастини, щоб ті хоч трохи бігали. Це сьогодні. А завтра, коли й ці машини зупиняться?..

(Продовження на 9-й стор.).

За київським часом

Державна комісія єдиного часу і еталонних частот України повідомляє, що на території України 30 березня 1997 року о третій годині за київським часом вводиться «літній» час переведенням стрілки годинника на одну годину вперед.

Для забезпечення єдності обчислення часу на всій території України та переходу Автономної Республіки Крим і Севастополя до чинного в Україні порядку обчислення часу переведення стрілки годинника на території Автономної Республіки Крим і Севастополя не проводиться.

Польові новини

Сіємо з випередженням, зберемо, схоже, те, що й завжди

Весною цього року господарства різних форм власності мають засіяти 18,4 млн. га ярових культур, а також пересіяти близько 600 тис. га озимини (8% засіяних восени 1996 року).

За станом на 26 березня, в колективних сільхозпідприємствах, радгоспах та міжгосподарчих підприємствах засіяно близько 800 тис. га ярових культур, пересіяно озимини та багаторічних трав 12,1 тис. га. Минулого року в цей самий час було засіяно лише 24,1 тис. га.

В господарства надійшло 186 тис. мінеральних добрив, що в 3,2 раза більше минулорічного показника. За даними Мінсільхозпроду, це на 110 тис. менше, ніж за графіком.

(Закінчення на 2-й стор.).

Дошка пошани

Руськоязична койка для шахтаря-невидимки

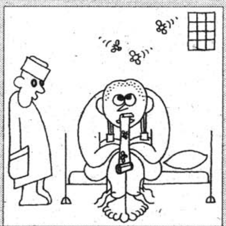
Будинок для божевільних. Палата «Бонапартів». Лікар зайшов і вмить остовпів: Сеня сидить на ліжку із заклеєним липучкою для мух ротом.

— Сеню, тобі що, в рот мухи заглядають, що отак оббинтувався?

Сеня розмахує руками, силкується щось сказати, але дарма... Лікар і собі переходить на миги. Сеня не витримує і зриває з губ липучку.

— Що, повилазило?! Я протестую проти засилля української мови... і вимагаю перевести мене в руськоязичну лікарню!

Дошка пошани закінчується на 4-й стор.

У номер

Стрілки адміральського годинника складно перевести?..

Командувач російського Чорноморського флоту адмірал Віктор Кравченко невдоволений рішенням українського уряду про повернення київського часу у Криму і Севастополі. У листі до кримських керівників і мера Севастополя російський адмірал зазначає, що «зміна усталеного для Криму і Севастополя режиму часу ускладнить взаємодію командування флотом з цивільною владою». На думку В. Кравченка, такі кроки можуть призвести до «протестів населення», не кажучи вже про різко негативну реакцію на ці зміни військовослужбовців Чорноморського флоту. Схоже, адміралові може забажатися, щоб Київ перейшов на час, за яким живе російський флот...

Внутрішні органи реагуватимуть

Для спілкування з працівниками ЗМІ треба підготувати посадових осіб

Міністр внутрішніх справ України Юрій Кравченко видав наказ про організаційні й практичні заходи відповідних органів щодо активізації розкриття й розслідування злочинів, учинених відносно працівників засобів масової інформації, а також про сприяння їх особистій безпеці під час виконання професійних обов'язків. Документ зобов'язує начальників управлінь МВС особисто розглянути стан розкриття злочинів відносно журналістів і забезпечити завершення слідства у стислі терміни. А протягом квітня провести робочі зустрічі керівників міськрайорганів внутрішніх справ із місцевими журналістами, в кожному міськрайоргані «визначити підготовлених посадових осіб для спілкування з цією категорією фахівців». У разі звернень працівників ЗМІ органам міліції рекомендовано укладати довогори щодо встановлення сигналізації у їхніх помешканнях та службових приміщеннях. Що ж, спасибі захисникам правопорядку за особисту опіку над журналістською братією. А хто турбуватиметься про решту громадян?

«Найцінніше, що в нас залишилося, - земля, і тому продавати її - все одно, що брати гріх на душу...»

(Початок на 1-й стор.).

А що думають з цього приводу майбутні господарі землі — студенти сільськогосподарської академії? Вони також переконані: земля має належати тим, хто її доглядає, а не загордонним багатіям чи власним скоробагатькам з тугими гаманцями. Під час відвідання згаданого навчального закладу гість ніби оглянувся у свої студентські роки. І не лише тому, що потрапив у молодіжне середовище. Ректор академії Леонід Середа —колишній однокурсник Олександра Мороза. Більше того, вони навіть мешкали в одній кімнаті гуртожитку Київської сільгоспакадемії.

Про експеримент, що його проводить Іванівська сільрада Калинівського району, Голова Верховної Ради, за його словами, знає давно. Суть у тому, що тамтешня сільрада, образно кажучи, навчилася сама заробляти гроші. Про те, як вдається це робити, розповів її голова Юрій Боднарчук. На перший погляд ніби все просто: створили власний комунгосп, мають свою землю (із земель державного запасу), техніку. Від їх використання торік сільрада отримала більш як дві тисячі гривень чистого прибутку. Зароблені кошти використовують не тільки на допомогу людям (у селі близько шести тисяч мешканців), а навіть ведуть невелике будівництво.

Олександр Мороз назвав усе це перспективним напрямом у роботі. Принаймні, сказав він, такого прикладу, коли сільрада сама займається створенням власної матеріальної бази, я не знаю. То що, можна рекомендувати набутий досвід для поширення? Але ж, з'ясовується, в Іванові роблять усе із власної ініціативи — жодним законодавчим актом не передбачено господарську діяльність рад місцевого рівня. Голова парламенту запевнив, що у зв'язку з цим він порушить питання про доповнення з цього приводу до проекту Закону про місцеве самоврядування, який нині обговорюється у парламенті.

Олександр Мороз мав також зустрічі з мешканцями обласного центру, виступив на обласному радіо і телебаченні, провів пресконференцію.

Голова парламенту взяв участь у роботі сесії обласної ради, на якій обговорювалися виконання програми «Молодь Вінниччини».

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

На знімку: під час розмови Голови Верховної Ради Олександра Мороза з керівниками КСП

Фото Олександра ГОРДІЄНКА (ДІНАУ-Укрінформ).

ЙТИ НАЗУСТРІЧ ОДНЕ ОДНОМУ

(Початок на 1-й стор.).

Застереження української делегації стосуються, зокрема, передбачених проектом Концепції Платіжного, Валютного, Митного союзів, а також єдиного інформаційного простору. Про невідповідність цих положень Конституції України ще напередодні зустрічі заявляв міністр зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі Сергій Осика.

Остаточне рішення щодо Концепції економічного інтеграційного розвитку залежатиме від рішення, яке має бути прийняте 28 березня на засіданні глав країн СНД.

* * *

Росія не повинна відштовхувати від себе Україну, вважаючи, що вона від цього може виграти. Треба виважити на терезах, і негативне, і позитивне в наших відносинах. Таку думку висловив Президент України Леонід Кучма під час сьогоднішньої прес-конференції в Москві. Найбільший злочин, вважає він, це —прагнення посварити український і російський народи. Не можна формувати образ ворога. Леонід Кучма категорично заперечив думку про те, що в Україні є обмеження щодо вживання російської мови.

Президент України висловив жаль, що досі не діють підписані з Росією двосторонні договори. Україна виступає за стабільність розвитку двосторонніх відносин, насамперед в економічній сфері. Леонід Кучма зазначив, що, незважаючи на складне економічне становище в країні, Україна прагне своєчасно розрахуватися з Росією за енергоресурси.

Керівник Української держави висловився за якнайшвидше підписання базового договору між Україною і Росією.

Щодо проблеми розподілу Чорноморського флоту, то цей процес варто вивести за рамки переговорів. Необхідно створити умови для нормального функціонування російського Чорноморського флоту.

* * *

За нинішніх умов Співдружність Незалежних Держав — аморфна. Існує декілька блоків країн, які дбають лише про власні інтереси. Про це заявив сьогодні на прес-конференції, що відбулася у Російському інформаційному агентстві «РИА-Новости», Президент України Леонід Кучма.

Говорячи про перспективи розвитку Співдружності, Леонід Кучма зазначив, що багато в чому вони залежать від позиції Росії. При цьому він висловився за необхідність обрання на новий термін Президента Росії Бориса Єльцина головою Ради глав держав—учасниць СНД. У той же час він зазначив: продовження терміну головування Росії — «не на всі віки».

Колектив Міністерства закордонних справ України висловлює глибоке співчуття радникові Договірно-правового управління **Огнівець Інні Василівні** з приводу тяжкої втрати — смерті батька

Василя Андрійовича.

ЧУЖИЙ ТЕКСТ

Точка зору

Уявімо собі актора, який зазвичай читає чужі твори. Часом з піднесенням, натхненно. Буває, що виконавець так вживається в роль, що вона здається його суттю. Однак і актор, і аудиторія добре розуміють, що він озвучує чужий текст. Приблизно таке враження склалося після прослуховування щорічного Послання Президента України Верховній Раді 21 березня 1997 року.

Загальний тон промови міг би належати кому завгодно: заїжджому бізнесменові, незалежному спостерігачеві, невдоволеному гостеві, сторонньому консультанту, доброму чи не дуже сусіду, але не господареві дому, керівникові держави, якому все болить, який за все відповідає, шукає виходу з кризи, а не лише констатує ситуацію і звинувачує всіх і вся.

Щоб коні тягли, треба їх нагодувати, ремант справний мати, бричку з круглими колесами та ще дещо. Сісти за віжки з одним батогом — багато розуму не треба. Бо без упряжі, на голодних конях та на квадратних колесах далеко не заїдеш.

Звичайно, багато, дуже багато критичних стріл Послання справедливі. Кабінет міністрів не той. А де — той? До речі, це вже який прем'єр-міністр? Хто наступний? Чи буде він, чи потрібен? А якщо потрібен, то коли? Нині чи пізніше, під президентську виборчу кампанію, щоб було на кого вкотре перевести стрілки невдоволення.

Не забуваймо, Президент — глава держави і має нести відповідальність за ним же призначених міністрів. Тож варто погодитися з Михайлом Коцюбинським: «коні не винні».

Автор Послання з самого початку заявив, що економічну доповідь зробить Кабінет міністрів, і тут-таки першим наголосив на необхідності визначення статусу Послання. А що, раніше, протягом року, хтось заважав це зробити? Отакі два аспекти викликали відчуття, що автор Послання не знав, що говорити взагалі. А, можливо, знав, та не вважав за потрібне ознайомити зі своїми думками депутатів і народ. Можливо, ситуація в країні така тяжка, що вже й виходу немає? То краще змовчати. Але ж далі в Посланні йде різко критичний текст і про ситуацію, і про ніби то винуватців. Здавалось би, є все. Все, крім реальної програми виходу з кризи. Її немає тепер. Як не було й на початку нинішнього президентства. І, очевидно, вже й не буде. От що буде, то це обіцянки. Подаватимуть, вірогідно, їх у такий спосіб: нинішній парламент поганий, прийде інший, хороший, отоді і запрацюємо. Знайдемо хорошого прем'єра, доберемо добрий Кабмін, і наступних п'ять років неодмінно приведуть народ України до бажаного успіху. А щоб це відбулося, треба... Здогадалися? Правильно, обрати нинішнього Президента на наступних п'ять років. А що нинішній термін перебування при владі? Розминка, адаптація, навчання... Чи не зависока ціна? Були обмежені можливості? Подивімося Основний Закон.

Конституція України, розділ V, стаття 106, пп.9, 10.

Президент України: призначає за згодою Верховної Ради України Прем'єр-міністра України; припиняє повноваження Прем'єр-міністра України та приймає рішення про його відставку; призначає за поданням Прем'єр-міністра України членів Кабінету міністрів України, керівників інших центральних органів виконавчої влади, а також голів місцевих державних адміністрацій та припиняє їхні повноваження на цих посадах;

п.15: утворює, реорганізує та ліквідує за поданням Прем'єр-міністра України міністерства та інші центральні органи виконавчої влади, діючи в межах коштів, передбачених на утримання органів виконавчої влади.

І це ще не все.

Розділ XV, п.4. Президент України протягом трьох років після набуття чинності Конституцією України має право видавати схвалені Кабінетом міністрів України і скріплені підписом Прем'єр-міністра України укази з економічних питань, не врегульованих законом...

Інакше кажучи, Президент може не чекати прийняття Верховною Радою економічних законів, зокрема й податкових, а діяти самостійно, якщо на те є бажання. У який же спосіб автор Послання скористався своїм конституційним правом? Протягом січня — березня в газеті «Урядовий кур'єр» було опубліковано 149 указів і розпоряджень Президента України. 116 з них — про призначення, звільнення і нагородження. Лише 10 умовно стосувалися економіки. Зокрема, йшлося про поліпшення роботи органів державної статистики, ліцензійної палати, експортний контроль, цінні папери, житлові чеки. Не було жодного документа, який визначав би напрями розвитку господарського комплексу країни чи окремих галузей.

Від щорічного Послання чекали нових ініціатив, поворотів, якщо й не чітко окресленого, але все-таки плану дій хоча б на поточний рік. Що ж відбулося насправді у зв'язку з оприлюдненням Послання? Нічого!

Анатолій ФЕДОРІВ.

Подумаймо на порозі третього тисячоліття

Вельмишановні читачі!

У нашій країні відбуваються процеси переходу від одного способу життя — радянського — до іншого, громадянського суспільства, заснованого на демократії, різних формах власності, за дотримання прав особистості і соціальної захищеності слабких громадян. Ми всі бачимо, який важкий цей перехід. Різні партії і окремі лідери сприймають його однобоко і часто-густо морочать голови громадянам необгрунтованими закликами.

Дозрівання нового суспільства, яке відмінно показало себе в Західній Європі, потребує часу, правильних кроків з боку влади і усвідомлюваної реакції громадськості.

Значна роль у виробленні розумного підходу до змін має належати науці. Раніше на цю роль претендував марксизм-ленінізм, який вважав, що досить вигадати ідею, поширити її через тотальну пропаганду, заборонити всі решту думок і можна збудувати нове, абстрактно спроектоване суспільство. Досвід показав, що це не так. Для життєвої ідеології потрібні інші підстави. На моє переконання, вони грунтуються на біологічній природі людини з точним визначенням меж її виховуваності.

Поряд з хірургією я займаюся цими проблемами протягом тридцяти років. За соціалізму це було важко, першу книжку про моделювання суспільства відразу вилучили, наступні («Природа человека», 1983 г. та ін.) зазнавали цензури. В 1990—91 рр. я здійснював широкі соціологічні дослідження через анкети в газетах «Комсомольская правда», «Неделя» та «Литературная газета». Отримав понад 30 тисяч відповідей! У зв'язку з розпадом Союзу і наступною кризою в Україні ці роботи довелося припинити.

Нині становище змінилося. Хоча грошей на науку стало ще менше, проте з'явилися цікаві люди серед підприємців і різні західні фонди, готові надати скромні кошти для науки.

Одна з найважливіших складових частин (поряд з моделями) — дослідження думки громадян. Мій попередній досвід засвідчує, що найдешевший спосіб для цього — анкети в газетах. Саме тому я й звернувся з проханням до багатьох часописів надрукувати мою анкету, яку тут подано.

Заповнення анкети не потребує багато часу: досить вибрати відповіді на кожне запитання питальника, позначити тризначну цифру олівцем, запечатати в конверт і відправити за адресою: 252003, Київ-3, вул. Володимирська, 45. Будинок учених, фонд Б. Н. Малиновського. М. М. Амосову.

На жаль, доведеться витратитися на марку, але в цьому, на жаль, я не в змозі допомогти. За що й прошу вибачити.

Шановні співгромадяни! Допоможіть науці показати й осмислити неупереджену суспільну думку. Бо тільки через громадськість пролягає шлях до нового суспільства.

Дякую.

Академік
Микола АМОСОВ.

Анкета для соціологічного опитування

1. Де ви мешкаєте? Західна Україна 011. Східна Україна 012. Південна 013. Центральна 014. Північна 015. Київ 116. Живете у великому чи середньому місті 117. У маленькому місті, райцентрі чи селищі 018. Селі 019. Напишіть область_______________.

2. Ваша національність. Українець 021. Росіянин 022. Інші національності 023.

3. Мова спілкування у побуті. Українська 031. Російська 032. Знаю українську добре 033. Посередньо 034. Не знаю 035.

4. Стать чоловіча 041. Жіноча 042.

5. Вік ... років. До 25 років — 051. 25—40 років — 052. 40—60 років —053. Більш як 60 років — 054.

6. Сім'я ... чоловік. Один 061. Двоє 062. Троє 063. Четверо 064. П'ятеро 065. Більш як п'ять 066.

7. Дітей до 16 років. Один 071. Двоє 072. Троє 073. Більш як три 074. Немає 075.

8. Освіта. До 8 класів 081. 8 класів 082. Середня 083. Вища 084. Не навчався 085.

9. За кого ви себе вважаєте? Робітником 091. Службовцем 092. Фахівцем, науковцем 093. Ви пенсіонер 094. Студент, учень 095. Селянин 096. Військовий (армія, МВС) 097. Бізнесмен 098. Не працюю або безробітний 099.

10. Місце роботи. Державне підприємство 101. Держустанова 102. Колгосп, радгосп 103. Приватна (акціонерна) фірма: виробництво 104, торгівля 105, пов'язана з іноземцями 106. Працюєте самостійно 107. Ви керівник колективу 108, або рядовий працівник в колективі 109. (Можна позначити кілька пунктів.)

11. Умови роботи. Неповний тиждень і відпустки без утримання 111. Маю додаткову роботу: за фахом 112, не за фахом 113. Робота важка, фізична 114. Робота легка 115. Робота нецікава 116. Підробляю «човником» 117. Працюю у підсобному господарстві 18. Не можу відповісти 119. (Можна позначити кілька пунктів.)

12. Число працівників: до 20 чол. 121, 20—200 чол. 122, від 200 до 1000 чол. 123. Понад 1000 чол. 124. Не знаєте 125.

13. У якій сфері ви працюєте? Техніка (виробництво) 131. Торгівля 132. Наука 133. Культура й освіта 134. Охорона здоров'я 135. Адміністрація, управління (контори) 136. Військо, охорона, МВС 137. Сільське господарство 138. Інше 139.

14. Оцініть вашу роботу в балах. На «5» 141. На «4» 142. На «3» 143. На «2» 144. на «1» 145. Не можу оцінити 146.

15. Який загальний дохід у гривнях на одного члена родини: До 20 — 151. Від 20 до 50 — 152. Від 50 до 200 — 153. Від 200 до 500 — 154. Більше 500 — 155. Живемо від підсобного господарства — 156. Живемо дуже бідно — 157. Живемо задовільно — 158. Живемо добре 159. (Можна вибрати два пункти.)

16. Майно й заощадження. Заощадження до 2000 грн. 161. Від 2000 до 20000 грн. 162. Більше 20000 грн. 163. Майно: автомобіль 164; будинок 165; квартира 166; ділянка землі 167; дача 168; інше цінне майно 169. (Можна вибрати багато відповідей.)

17. За кого ви себе вважаєте порівняно з іншими? Багатого 171. Середнього 172. Бідного 173. Дуже бідного 174. Інтелігентного 175.

За характером вважаєте себе за сильного (лідера) 176. Середнього 177. Слабкого 178. Не можете визначити 179. (Можна дати кілька відповідей.)

18. У скільки разів ви хотіли б збільшити свій дохід? Удвічі 181. Утричі 182. Уп'ятеро 183. Удесятеро 184. Досить того, що маю 185. Не знаєте 186.

19. Наскільки більше ви готові працювати, щоб заробляти? На 25% 191. На 50% 192. Удвічі і більше 193. Більше не можете через здоров'я 194. Більше не хочете 195. Немає хорошої програми 196. Немає жодної роботи 197. Не знаю 198. (Можна вибрати дві відповіді.)

20. Де ви хотіли б працювати? У державному секторі 201. У приватному секторі 202. За участю іноземців 203. Хочете мати власну фірму 204. Хотіли би поїхати за кордон — на час 205, назавжди 206. Не знаєте 207.

21. Наскільки ви задоволені життям? Нещасливий 211. Незадоволений 212. «Середнє» 213. Задоволений 214. Щасливий 215. Ущемлений 216. Не оцінений 217. Навпаки: піднесений 218. Не знаю 219. (Можна позначити кілька відповідей.)

22. Що заважає вашому щастю? (Виберіть два головні пункти.) Бідність 221. Хвороби 222. Сімейні негаразди 223. Квартира 224. Затримки зарплати 225. Незадовільна робота 226. Поганий стан у країні 227. Злочинність 228. Інші 229.

23. Чи цікавитеся ви політикою? Так, дуже 231. Мало 232. Не цікавлюсь 233. Читаю газети 234. Не читаю 235.

Чи вірите ви в Бога? Так 236. Ні 237. Сумніваюся 238. Не знаю, що відповісти 239.

24. Кому ви цілковито довіряєте? Президентові й уряду 241. Верховній Раді 242. Руху 243. Комуністам і соціалістам 244. Партіям «центру» 245. Місцевій владі 246. Суду 247. Газетам і телебаченню 248. Нікому 249.

25. Кому ви довіряєте частково? Президентові й уряду 251. Верховній Раді 252. Руху 253. Комуністам і соціалістам 254. Партіям «центру» 255. Місцевій владі 256. Суду 257. Газетам і телебаченню 258. Нікому 259.

26. Національне питання. Слід віддавати перевагу українцям 261. Визнаю тільки рівність націй 262. Думка щодо використання російської мови: на рівних 263; лише у масовій культурі й науці 264; обмежити в усіх сферах 265; заборонити 266; дозволити російську мову на рівних в областях, населених росіянами 267; не знаю 268. (Можна позначити кілька відповідей.)

27. Куди слід прагнути Україні? До Європи 271. До Росії 272. Однаково 273. Дотримувати нейтралітет 274. Вступити до НАТО 275. До союзу з Росією 276. Стратегія зміни внутрішньої політики: «більше соціалізму» 277; «більше капіталізму» 278; не знаєте 279. (Позначити кілька відповідей.)

28. Ваша думка щодо економіки. Треба поширити державну власність на підприємства 281. Ні, заохочувати приватну 282. Колективну 283. За приватну власність на землю 284.

Для підйому виробництва треба: обмежити ввезення іноземних товарів 285; навпаки, не обмежувати — для конкуренції 286; дозволити банкрутство 287; зменшити дефіцит бюджету за рахунок скорочення дотацій на чорнобильців та шахтарів 288; не знаєте 289. (Позначити тільки пункти, що їх ви схвалюєте.)

29. Що заважає піднесенню економіки? Погана спадщина від СРСР 291. Неясність із власністю 292. Корупція та бюрократія 293. Безініціативність народу 294. Низька мораль (ледарство, нечесність і злодійство) 295. Низька кваліфікація управлінців 296. Відсутність досвіду в ринковій економіці 297. Недостатність законів 298. Не знаєте 299.

30. Переконання у політиці. За диктатуру лідера 301. За владу рад при одній партії 302. За ради з багатопартійністю 303. За владу президента та призначених ним Кабінету міністрів, губернаторів і мерів (президентська республіка) 304. За владу Кабінету міністрів від парламенту (парламентська республіка) 305. За вибори по партійних списках 306. За персональних кандидатів 307. Система виборів «50 на 50» 308. Не знаєте 309. (Можна вибрати декілька відповідей.)

31. Чому неефективна влада? Мало досвіду в демократії 311. Надмірна м'якість законів 312. Слабкі міліція і суди 313. Кар'єризм політиків 314. Їхня нечесність 315. Низька мораль народу 316. Бідність народу 317. Дії мафії 318. Не знаю 319. (Вибрати три відповіді.)

32. Думка про мораль. Заборонити насильство і секс на ТБ 321. Не забороняти 322. Менше повідомляти про вбивства 323. Зробити більш жорстокою кару за аморальність 324. Викладати релігію в школах 325. Не знаю 326. (Можна вибрати декілька відповідей.)

33. Думки про стан соціальної сфери відповідно до спаду економіки на 50%.

Падіння рівня культури випереджає спад економіки 331. Відповідає 332. Менше 333. Те ж саме про охорону здоров'я: випереджає спад економіки 334. Відповідає 335. Менше 336. Забезпеченість пенсіонерів набагато гірша, ніж економіка 337. Відповідає 338. Не знаю 339. (Вибрати по одній відповіді по культурі, охороні здоров'я, пенсіонерах.)

34. Скільки людей вашого віку і професії поділяють ваші погляди? Більшість 341. Приблизно половина 342. Меншість 343. Не знаєте 344.

35. Оцініть громадську активність людей вашої професії і становища. Висока (готові страйкувать) 351. Середня (мітинг, пікети) 352. Низька (збори) 353. Ніяка (розмови) 354. Напрями активності: економічний інтерес 355, національні інтереси 356, політика 357, екологія 358, не знаєте 359.(Виберіть дві відповіді.)

36. Яка ваша власна активність? Висока 361. Середня 362. Низька 363. Причина низької: рівняюся на інших 364, не вірю в корисність 365, немає часу 366, лінощі 368, не знаю 369. (Можна вибрати декілька відповідей.)

37. Як ви розцінюєте стосунки між робітниками та службовцями? Нормальні 381. Недоброзичливі 382. Між народом і керівниками (різного рівня)? Нормальні 383. Недоброзичливі 384. Ваше ставлення до бізнесменів: байдуже 385. Погане 386. Чи існує напруження у відносинах між Західною Україною та іншими регіонами? Ні 387. Є 388. Не можу відповісти 389. (Бажано відповідати на кожне запитання.)

38. Хто загрожує добробуту України? Росія 391. Західні імперіалісти 392. Ніхто 393.

Чи варто воювати через Севастополь? Так 394. Ні 395. Не знаєте 395.

Чи підтримуєте ви федеральний поділ України на західні, східні та інші «землі»? Так 396. Ні 397. Не знаєте 398.

39. Які труднощі в Україні ви вважаєте головними? (Виберіть два пункти.) Спад виробництва 401. Затримка пенсій і зарплат 402. Злочинність та корупція 403. Неплатежі 404. Слабкість адміністрації 405. Недостатній правовий захист 406. Низька мораль 407. Відсутність об'єднувальної мети 408. Не знаєте 409. Інші 409.

40. Ваш погляд на майбутнє України. Сподіваєтесь на поліпшення за 2—3 роки 411. За 5—10 років 412. Буде ще гірше 413. Можлива економічна катастрофа 414. Можливий соціальний вибух 415. Україна досягне європейського рівня економіки та технології 416. Відставання настільки значне, що догнати Європу неможливо 417. Боїтеся екологічної катастрофи 418. Не знаєте 419. (Можна вибрати декілька відповідей.)

Рекомендації

Для відповіді на запитання треба обводити тризначні цифри обраних варіантів. Там, де вказано, можна вибирати декілька варіантів. Якщо в одному пункті міститься два запитання, то відповідно збільшувати кількість відповідей.

У номер

● *Кіровоград*

Пийте, діти, молоко, але чи будете здорові?

Широкого розмаху в обласному центрі набула торгівля свіжим молоком просто неба. Продають його КСП та перекупники, закликаючи брати «свіже, домашнє». Та коли те «домашнє» перевірили працівники контрольно-вимірювальної лабораторії «Техмолсервіс», з'ясувалося, що його розбавляли водою і навіть содою. Про вміст жиру і білка годі казати. Тож пийте, діти, молоко бозна-яке, аж допоки відповідні служби не спроможуться сказати своє слово.

● *Запоріжжя*

Життя у пам'яті

Меморіальною дошкою увічнено пам'ять одного з фундаторів Запорізького обласного музично-драматичного театру, колишнього його головного режисера, народного артиста України та СРСР Володимира Герасимовича Магара. Це сталося у Міжнародний день театру, під час багатолюдного мітингу біля будинку, в якому проживав корифей української сцени.

—Найкращою даниною пам'яті Володимира Герасимовича стане той день, коли ми переріжемо стрічку, що відкриє відбудований і реконструйований театр, якому він присвятив 30 років свого життя, — сказав голова Запорізької обласної держадміністрації В'ячеслав Похвальський.

На виконання програми «Відродження» за рішенням Запорізького міськвиконкому, повідомив його голова Олександр Головко, разом із обласним відділенням Товариства охорони пам'яток історії та культури протягом року буде встановлено меморіальні дошки на честь народних артистів Анастасії Морозової, Аркадія Трощаповського, Костянтина Параконьєва, Володимира Шинкарука.

Польові новини

Сіємо з випередженням, зберемо, схоже, те, що й завжди

(Початок на 1-й стор.).

Готовність тракторного парку на початок березня становила 69%. Згідно з розпорядженням Кабінету міністрів на закупку запчастин виділено 30 млн. грн.

Плановано поставки в господарства 3 тис. тракторів Т-150 і 6 тис. — ЮМЗ з відстрочкою оплати.

Для проведення весняно-польових робот в Україні необхідно 3678 млн. грн. Графіком передбачено видання до липня 1997 року 50% авансу під державне замовлення на зерно грошима та матеріально-технічними ресурсами. За різними програмами в АПК вже спрямовано близько 1 млрд. грн.

Одкровення тижня

Юрій СПІЖЕНКО: «Шкодую, що не розлучився з міністерським портфелем ще в 90-му році»

Голова Державного комітету з медичної і мікробіологічної промисловості вимовив ці слова в кулуарах галузевої колегії, що відбувалась у Львові. Журналісти буквально засипали його запитаннями щодо кардинальної зміни — створення на базі підприємств Держкоммедбіопрому корпорації, що по суті виходить із-під державного «крила».

Юрій Спіженко таке визначення скоригував по-своєму: «Ми не з-під «крила» йдемо, а на шиї у держбюджету сидіти не хочемо. Скільки можна казати про реструктуризацію управлінських структур? Треба й діяти!»

Загалом, наважилися певною мірою на експеримент, у якому вже будуть не держчиновники-ми, а членами наглядової ради з повноваженнями, делегованими виробниками медпродукції. А вже там, як Бог дасть: або пан, або пропав...

Якщо по-обивательськи міркувати, вчинок хоча і сміливий, заслуговує поваги, але мало зрозумілий. Галузь нині на піднесенні, порівняно з минулим роком обсяг виробництва зріс на 5,1%, вироблено продукції на 469,1 млн. гривень. Рентабельність виробництва досягла 60%, 40% продукції іде на експорт. Чого ще не вистачає?

Сумніви і скепсис рішуче розвіяли не тільки лідер медбіопромівців Юрій Спіженко, його колеги з комітету, директори підприємств, а й представники Мінекономіки, Кабміну, які брали участь у роботі колегії.

Лише за останній рік саме з Держкоммедбіопрому надійшло стільки розумних пропозицій загальноекономічного характеру, причому «обкатаних» на досвіді конкретних підприємств, що про поспішність рішення створення корпорації або чого доброго про популістське віяння на догоду часу, так би мовити, на догоду тенденції скорочення армії управлінців, не може бути мови.

Річ в іншому. Досягнувши певної точки піднесення, і виробники, і керівна ланка розуміють, що за цим об'єктивно настануть короткий період стагнації і різкий спад, якщо не підключити потужне «енергетичне підживлення». Що мається на увазі? Нові технології, що відповідають світовому рівневі і стандартам, добре налагоджений механізм маркетингу і реклами вітчизняного товару, гнучка система ціноутворення для внутрішнього та зовнішнього ринків, стимулятори ділерської мережі. На це навіть у таких міцних підприємств, як АТ «Фармак» (зростання обсягу виробництва — 157,7%), фармацевтичних фірм «Дарниця» і «Здоров'я» (130%), АТ «Борщагівський ХФЗ» (123,3%), фармпідприємства «Здоров'я народу» (136,6%) та дослідного заводу ДНЦЛЗ (113,3%), не вистачить ані сил, ані коштів. І кожне зокрема (а приватизовано в галузі 86% виробництв) підприємство ризикує опинитися в становищі тих самих князів Київської Русі, які начебто й розумні, і талановиті, і могутні були, а перед навалою орди не встояли.

Нині в Україні виробляється 1246 лікарських форм 584 найменувань, випускають 106 нових лікарських засобів. Але не можна не враховувати і такий факт: за збільшення майже на 20 млн. доларів обсягів виробляваних ліків їх експорт 1996 року зріс у вартісному вираженні на 35 млн. доларів. Тобто на 15 млн. доларів втрачено внутрішній ринок. Виробникам, ясна річ, треба якось збувати продукцію. І коли вдома її погано розкуповують (через нестачу грошей у лікарень, населення), то везуть на сторону. Але за такої ситуації, як то кажуть, Хомо, не лови гав! 65% експорту здійснюють комерційні структури і лише 35% -це прямі поставки заводів. Де гарантія, що за такої розкладки комерсанти — здебільшого агенти могутніх зарубіжних фірм — не підсидять наших виробників у їх таки вотчинах? А потім і на зовнішньому ринку «припруть до стінки» тугими гаманцями або просто витіснять, посилаючись на невідповідність наших медпрепаратів нормам GMP (світовий стандарт якості). А в нас цьому стандартові цілком відповідають поки що одне-два виробництва. Про мікробіологію або медтехніку краще взагалі мовчати, вони занепали.

Отож потрібна дуже сильна і законодавча, і інвестиційна підтримка. Але передусім — маневрова економічна політика в самій галузі і почуття відповідальності кожного за її долю. Таким відчуттям сповнюєшся лише у вільному польоті.

Людмила МЕНЖУЛІНА.

Дошка пошани

Руськоязична койка для шахтаря-невидимки

(Початок на 1-й стор.).

Лікар і далі продовжує мукати і виписувати руками чудернацькі фігури.

—Ану перестань дурня клеїти!

—Сеню, я кажу, що в нашому місті таких унікальних закладів більше немає!

—І не треба! — Сеня підсмикує до пупа галіфе і ляскає червоними підтяжками. — Хачу в Данецк! Там депутати облради люди розумні, такі, як і я, проголосували за надання руському язику статусу офіційного на всій ввіреній їм території... Хачу в Данецк! — аж заревів Сеня.

—Сеню, я б із радістю, але даю голову на відріз -там вільних місць уже катма!..

—Як так?! Невже депутати усі руськоязичні койки для себе забронювали?! Тоді... — Сеня хапає з підлоги липучку і починає обклеювати нею голову, — хай приймають донецькі врачі шахтаря-невидимку!

Удармо алгоритмом по бездоріжжю та нехлюйству!

—Чув по радіо: Україна відчуває гострий дефіцит алгоритму управління реформами?..

— Шо-шо? Хіба міністра науки мінятимуть?!

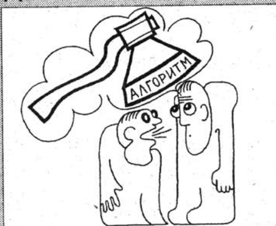
—Та ні — тільки Держкоматому та Держкомнафтогазу...

—Нічого не втямлю.

—О, ті міністри також нічого не розуміють...

—Так до чого тоді тут алгоритм?

—А до того, що Україна відчуває гострий дефіцит алгоритму управління реформами!..

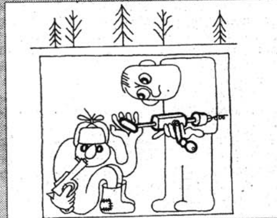

Запахло смаленим...

Криївка. Підпільник Кіндрат при світлі каганця читає газету, його подільник Юзик нюхає дуло нагана...

— Юзику, а сьогодні твоя черга до труби йти!..

— Кіндрате, а може, сам сходиш, га? У тебе так ловко виходить газ точити. А я пробував шабашників наганом від труби порозганяти — так мене ледве самого не прибили! Пам'ятаєш у 95-ому? А ти он у минулому році навіть від гранат відмовився, краватку на шию начепив, чисто прем'єр, голіруч газовий ринок перекроїв...

— Нинькі, як тоді, не вигорить! — Кіндрат трусонув газетою. — Краваткою, бачиш, не прикриєшся. — Він раптом перейшов на шепіт. — Ми не в шані, накапали гади, і взагалі я в екзилі! Так що бери, Юзику, наган — і до труби, з богом.

— Де, кажеш, труба — в екзилі?

— Та ні, то я — в екзилі, а газова труба, як і раніше, — у вибалку...

— Ні, я таки колись там гигну! — Юзик стромляє наган за пояс і зникає в лазі...

Сердечні справи сердешного «бацька»...

... Коли голова колгоспу Олександр Лукашенко рвонув у депутати, — народ давився сміхом і нічогісінько не розумів...

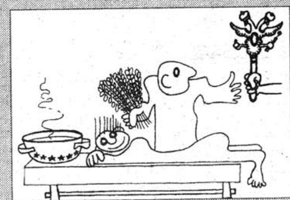
... Коли голова парламентської комісії з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією Олександр Лукашенко висунув себе у Президенти, — народ хихикнув і махнув рукою...

... Коли Президент Білорусі Олександр Лукашенко два роки тому почав снити російським троном, — народ реготав і крутив пальцем біля відповідного лобного місця...

... Коли Президент Білорусі Олександр Лукашенко став хрещеним батьком проекту нового Союзу — Союзу Білорусі та Росії і натякнув на Китай, — народ уже не знав: сміятися йому чи плакати!

За цим офіційним шедевром мінського «бацька» московському «батюшці» пропонується посунутися на лаву запасних років так зо два. «Паритетно» й «ротаційно» залізна білоруська рука триматиме Союз у єжоволукашенківських рукавицях: «Голова Вищої Ради представляє Союз у відносинах з державами і міжнародними організаціями; веде від імені Союзу міжнародні переговори, укладає від імені Союзу, за згодою Вищої Ради і в межах наданих Вищою Радою повноважень, міжнародні договори і угоди...»

Ощасливлена Росія! Облагороджений світ!

Черговий по дошці Вілен КАЙДАШ.
Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Яна СТАДІЛЬНА, «Голос України»

Нафтові ріки в наших берегах не за горами?

ТАКОГО помпезного візиту вже давно не бачив Київ: кортежі мотоциклістів, живі ланцюги блюстителів порядку на дорогах, бронетранспортери в аеропорту. Плюс залп салюту на честь прибуття, які стали цілковитою несподіванкою для Маріїнського палацу, який втратив при цьому чималий шматок штукатурки.

А далі — подарунки, значки з портретами двох президентів, нагородження орденом Ярослава Мудрого, вручення диплома почесного гостя і символічного ключа від столиці. Причину такої кількості почестей не приховували: це нафта.

У зв'язку з дводенним офіційним візитом в Україну Президента Азербайджанської Республіки Гейдара Алієва слово «нафта» стало цього тижня одним із «найчастотніших» у політичній лексиці. Проте, і Президент України Леонід Кучма, і міністр закордонних справ Геннадій Удовенко не раз відзначали, що Україна зацікавлена в Азербайджані не лише як в економічному партнері, а й стратегічному.

Візит тижня

Слід зазначити, що на політичній арені Азербайджану головну роль грають два основні блоки, один з яких виступає за жорсткий діалог з Москвою, прагне союзу з НАТО і Туреччиною. Другий пріоритетним вважає відносини з Росією. І незважаючи на те, що Президент Азербайджану проводить зважену, суто «східну» політику щодо Російської держави, в їхніх відносинах є серйозні проблеми. Чого аж ніяк відчувалося в атмосфері прийому закавказького гостя в Україні.

Глави держав підписали декларацію щодо поглиблення основ партнерства, а також договір про співробітництво в галузі нафтогазової промисловості. І на завершальній прес-конференції були в дуже доброму гуморі.

Її лейтмотивом стала фраза: «Я маю ту саму думку». Гейдар Алієв і Леонід Кучма були єдині в поглядах на політичне й економічне співробітництво, на СНД, яке в нинішній формі їх не влаштовує. Президенти відкинули твердження Вірменії про поставки української зброї в Азербайджан і відзначили можливість посередницької місії України в розв'язанні Нагорнокарабаської проблеми.

Щодо азербайджанської нафти Леонід Кучма сказав, що хоча зазирати до чужої кишені й непристойно, але він знає: ресурси Азербайджану цілком можуть стати надійним енергетичним джерелом для нашої країни, альтернативним російському.

Останніми роками найбільші нафтові компанії націлені на завоювання права на концесії нафтогазових родовищ Каспію, яких нині налічують 112. А з проекту південного нафтогону Супса — Поті — Одеса вже відбулася презентація в Європейському банку реконструкції і розвитку, а також у Х'юстоні, загальновизнаному центрі нафтових магнатів. Що ж, залишається вірити, що мрії, тобто проекти, здійснюються.

Мирон ІВАНИК, літературознавець

Повернення українського енциклопедиста

Книжка тижня

УКРАЇНСЬКА академія друкарства та видавництво «Фенікс» зробили подарунок українській інтелігенції. Їх зусиллями вийшли у світ книги з розряду тих, що мають бути у бібліотеці кожної української родини, та яких бракує не лише у родинних, а й в університетських бібліотеках. Ідеться про монографію професора Олега Шаблія «Володимир Кубійович: енциклопедія життя і творення» та про упорядкований ним двотомник праць видатного науковця.

ОЛЕГ ШАБЛІЙ
ВОЛОДИМИР КУБІЙОВИЧ

Професор Володимир Кубійович (1900—1985) — видатний український географ, картограф, учений-енциклопедист, громадський діяч, дійсний член Наукового товариства ім. Т. Шевченка, за широтою інтересів і багатогранністю таланту нагадував титанів італійського Відродження. Крім того, його часто порівнювали з Іваном Франком.

Народився майбутній енциклопедист на Лемківщині, західна Галичина, що була тоді часткою Австро-Угорської імперії. У 1918 р. закінчив гімназію та розпочав студії на відділі географії, геології та історії Ягеллонського університету в Кракові. У 28 років доцент Ягеллонського університету Кубійович зосереджує наукову працю на двох напрямах: антропогеографії Карпат та демогеографічних проблемах України. Після розправи, вчиненої більшовицькою владою над Інститутом географії і картографії у Харкові та академіком С. Рудницьким, Володимир Кубійович став, по суті, єдиним українцем — провідним спеціалістом у цих галузях науки. За його редакцією побачили світ «Атлас України і сумежних країв» та «Географія українських і сумежних земель». Вивчення демографічних та етнічних реалій в українських землях, проведене з позицій ученого-патріота, коштувало Кубійовичу викладацької кар'єри. Але спинити науковий пошук не змогли ні утиски польських властей, ні воєнне лихоліття. Після другої світової — еміграція спочатку до Мюнхена, потім у містечко поблизу Парижа. Він працює деканом і професором в Українському вільному університеті, а з 1947 р. очолює відроджене НТШ (розгромлене під час радянської окупації Львова у 1940 р.). В цей період розпочинається головна справа його життя: видання фундаментальної, багатотомної «Енциклопедії українознавства», в якій перу Кубійовича належить більш як сотня статей. Переоцінити значення цього видання неможливо: «ЕУ» стала справжнім тараном, спрямованим у стіну брехні та перекручень. Не дивно, що її вихід спонукав комуністичну владу до видання так званої «Української радянської енциклопедії» —тьмяної, заідеологізованої копії дітища Кубійовича.

Шість років не дожив видатний українознавець до втілення мрії про незалежність України. До того часу, коли про нього та його твори перестали говорити пошепки. «Енциклопедія українознавства» стала першою ластівкою, яка провістила повернення Кубійовича на рідну землю. Видані «Феніксом» книги — другий, основний етап цього нелегкого шляху.

Монографія Олега Шаблія «Володимир Кубійович: енциклопедія життя і творення» — плід детального й вдумливого аналізу біографії та наукового доробку видатного українознавця.

Двотомник праць Кубійовича — гідне продовження справи, започаткованої виданням його наукової біографії. Це, по суті, перше посмертне видання праць ученого. Ці книги — для читання, для щоденної роботи з текстом, доступні широким верствам українських читачів.

Ольга ВАУЛІНА, «Голос України»

Танк – це не тільки міцна броня, а й непоганий прибуток...

МИНУЛОГО тижня керівництво військового відомства країни і Міністерство машинобудування, ВПК і конверсії рапортували про ділову поїздку української делегації до Об'єднаних Арабських Еміратів на міжнародну виставку озброєнь «Айдекс-97». Утім, у звітах двох міністерств (зустрічі з журналістським корпусом вони проводили окремо) був притаманний деякий плюралізм думок.

Міністр оборони України Олександр Кузьмук, оцінюючи ярмарок військової техніки в Абу-Дабі та участь у ньому нашої держави, несподівано показав себе як переконаний пацифіст. Генерал-полковник заявив, що дуже засмучений виставкою озброєнь як такою: мовляв, якщо військова техніка і зброя мають такий попит на світовому ринку, значить ідилія миру в усьому світі настане нескоро. Можливо... Проте ще древні казали: хочеш миру — готуйся до війни!

Іншої точки зору щодо арабського військового «супермаркету» дотримується Міністерство машинобудування, ВПК і конверсії та генеральний розпорядник української експозиції — державна компанія «Укрспецекспорт». Так, міністр Мінмашпрому Василь Гуреєв вважає участь України у виставках такого класу гарним приводом «на людей подивитися і себе показати». Але головне — знайти замовника і отримати вигідний контракт.

— На «Айдекс-97» ми мали чудову можливість показати світовому

Рапорт тижня

замовникові, на що здатний український військово-промисловий комплекс, — констатує державний міністр промисловості А. Мінченко. — Україна демонструвала свої досягнення в сфері машино-, авіа-, корабле-, приладобудування, радіоелектроніки, бронетанкової техніки. А після показових виступів наших танків на виставковому майданчику на українську експозицію від розпорядників виставки принесли кошик квітів...

Із країн СНД до Абу-Дабі було запрошено лише Росію та Україну. Між військовою технікою колишніх братніх союзних республік, за словами учасників делегації, безупинно тривало змагання — хто краще? Розв'язанням суперечки стала водна перешкода, яку танк Т-72 АГ, модернізований українськими фахівцями, здолав без особливих зусиль з першого «запливу», показавши, що за деякими параметрами він переважає можливості продемонстрованих Росією Т-80У і Т-90. Отож, Україна показала унікальні можливості в модернізації.

За словами заступника міністра машинобудування, ВПК і конверсії Валерія Казакова, сьогодні військовими полігонами світу роз'їжджають більш як 15 тисяч Т-72 — технічний витвір СРСР. Цей спадок вийшов із моди і потребує вдосконалення. Україна готова запропонувати свій інтелект і ноу-хау для реконструкції цього зразка: розроблено два проекти модернізації Т-72, розраховані на різні кліматичні та географічні умови.

Бойові машини України викликали непідробний інтерес у потенційних замовників. Вагомим (особливо у фінансовому плані) досягненням наших презентантів по праву можна вважати успішне підписання контракту з Індонезією на 620 тисяч доларів на поставку бронетранспортерів.

Окрилені успіхом (і реальним замовленням) в Арабських Еміратах, українські виробники і новатори військової техніки не проти спробувати сили на «прилавках» інших міжнародних військових магазинів, таких, як виставки аерокосмічної техніки у Франції, Індії, Чилі, Великобританії, виставці військово-морських озброєнь у Малайзії, звичайних озброєнь — у Туреччині і Чехії, радіоелектронних систем — в ОАЕ. На жаль, брати участь в експозиції великих військових вернісажів Західної Європи та Америки Україні не дають змоги стандарти... Річ у тім, що в стандартизації озброєнь країн—членів колишнього Варшавського договору (Україна застосовує їх) і НАТО є певні відмінності. Втім, Валерій Казаков запевнив, що для українського виробника не становить особливих технічних труднощів перейти на натовські стандарти.

РОЗШУКУЄТЬСЯ ЮРТІНА ОЛЕНА ІВАНІВНА

1980 РОКУ НАРОДЖЕННЯ, ЖИТЕЛЬКА М. ДУНАЄВЕЦЬ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ, яка 22 лютого 1997 року о 20 год. вийшла з дому і не повернулася.

Її прикмети: 16 років, зріст 168—175 см, середньої статури, обличчя кругле, очі світлі, брови тонкі, волосся хвилясте світло-русяве.

Була одягнена: в коричневу куртку з штучної шкіри, чорний гольф, чорні штани, коричневі чобітки з шнурками.

Якщо вам відоме місцезнаходження ЮРТІНОЇ ОЛЕНИ, просимо повідомити за телефонами:
02; 22-0-69; 21-4-75; 21-4-09.

«ДИНАМО-2» ОЧОК НЕ ВТРАЧАЄ

Спорт

За такого темпу динамівці можуть мати дві команди у вищій лізі

Першість України. Перша ліга. 27 тур: Поділля—Металіст -0:0. Хімік Ж—ФК Черкаси — 2:2. Сериков, 13, Якубовський, 28 з пенальті — Бакалов, 65, Агарін, 84. ФК Львів—СК Миколаїв — 2:0. Луцишин, 59, Клименко, 89. Верховина—СК Одеса — 2:1. Гето, 4, Баран, 82 — Мельниченко, 41. Шахтар—Борлинь — 1:2. Дяк, 33 — Шпірко, 64, Ларін, 68. Металург М—Верес — 4:1. Пінчук, 37 з пенальті, 47, Путря, 58, Гетьман, 80 — Мічуда, 64. Нафтовик—Зоря — 2:1. Ралюченко, 32, Шулятицький, 73 з пенальті — Чалмаєв, 67. Явір—Сталь — 1:0. Любимов, 39. Хімік С—Буковина — 1:0. Металург Д—Кристал — 2:0. Севідов, 3, Беліченко, 69. На 3-й хв. Беліченко не реалізував пенальті. Динамо-2 —Поліграфтехніка — 5:1. Бельковіч, 9, Максимов, 30 і 65, Самойлов, 39, Шкапенко , 89 — Гура, 28. Матч ЦСКА-2—Металург Н відбувся вчора, і його результати буде повідомлено пізніше.

Схоже, що до суперечки команд, які мають намір вибороти дві путівки до вищої ліги, може втрутитися клуб, який вважали міцним середняком. Маю на увазі «Динамо-2», яке за своїм складом нині не поступається будь-якому клубові з елітного ешелону українського футболу. Якщо раніше у другій динамівській команді набирали належних ігрових кондицій 2—3 футболісти з «основи», то тепер склад «дубля» всуціль рясніє гучними іменами. Гусин, Волосянко, Хацкевич, Антюхін, Шматоваленко, Максимов, Шкапенко, Белькевич, Леоненко, Самойлов... Хто не хоче подивитися гру цих майстрів? Ну а на полі вони можуть розв'язувати будь-які завдання. Не дивина, що друга динамівська команда легко дає собі раду з суперниками і не втратила в другому колі жодного очка.

Після невдач у попередньому турі футболісти донецького «Металурга», «Волині» і «Нафтовика» вирвали перемогу у своїх суперників. Лідерам, які відчувають дихання «Динамо-2» і маріупольського «Металурга», доведеться викладатися в кожному матчі. Чи витримають вони такий темп? Гравцям, які виступають нині за «Динамо-2», до нього не звикати. Додайте до цього високу майстерність, і стане зрозуміло, що столичні динамівці цілком спроможні мати дві команди у вищій лізі.

Нині в донецького «Металурга» 63 очка, у «Волині» —56, у «Нафтовика» — 55, «Динамо-2» і маріупольського «Металурга» — по 52, «Сталі» — 48, СК «Миколаїв» — 46.

Матчі 28-го туру відбудуться 1 квітня.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

Леонід БРОВЧЕНКО, «Голос України»

ДВА ВЕКТОРИ ОДНІЄЇ РІКИ

СПОЧАТКУ кілька статистичних даних, які хоч і віддалені в часі, але все одно близнюки за змістом і фактом.

«Загальний обсяг виробництва промислової продукції (у порівняльних цінах) у 1991 році проти 1990-го знизився на 4,5 %, при цьому виробництво продукції групи «А» зменшилося на 5,5, продукції групи «Б» — на 3,1. Продуктивність праці знизилася на підприємствах паливної промисловості (на 11,2 %), вугільної (18,1 %), хімічної (8,6 %), харчової (11,4 %), чорної (8,5 %) та кольорової (9,1 %) металургії, а також у промисловості 13 областей...»

Далі. «Загальний обсяг виробництва промислової продукції в першому кварталі 1992 року проти відповідного періоду минулого року зменшився на 15 %. Найбільший спад виробництва відбувся на підприємствах харчової (30 %), нафтопереробної (28 %), металургійної (22 %) та хімічної (18 %) галузей...»

Свіжіші дані. «Обсяг промислового виробництва у першому кварталі 1996 року зменшився проти першого кварталу 1995 року на 3,6 %, продуктивність праці —на 3,1 %. Зменшили випуск продукції більш як дві третини промислових підприємств...»

І зовсім свіжі дані. «Темпи падіння промислового виробництва у 1996 році суттєво уповільнилися, його обсяги знизилися на 5,1 % (проти 12 % у 1995 році)...»

Одне слово, спад виробництва триває уже кілька років. І в промисловості, і в сільському господарстві. Падає і життєвий рівень населення. Не всього, звичайно, а більшої його частини. Набагато більшої. Натомість у нас зростає те, що в усьому світі називають раковою пухлиною на тілі людства, —злочинність, наркоманія, проституція тощо.

Зростає і армія чиновників. Державних службовців різних рангів. Невиробників продукції. Парадокс та й годі: в умовах величезного бюджетного дефіциту звідкілясь беруться кошти на створення численних служб, котрі з'являються, як гриби після дощу. Це вже стало явищем у нашому суспільстві: два взаємопротилежні процеси — падіння виробництва та життєвого рівня населення і, навпаки, зростання армії державних чиновників. Перефразовуючи відому пісню, можна сказати, що ці два вища — як два вектори однієї ріки. Ріка, зрозуміло, то ми з вами, затиснуті з обох боків, пливемо у напрямі одного з векторів.

Тернопільський економіст, доктор економічних наук, професор Богдан Андрушків з певною часткою скепсису роздування державного апарату називає хворобою росту на шляху активного поступу до ринкових відносин. Але за умови, що від нього, чиновництва, хоч десь колись з'явиться пропозиція щодо активізації виробництва. Що хоч одна з цих новостворених чи роздутих структур запропонує механізми зацікавленості в нарощуванні обсягів виробництва, у високопродуктивній праці, економному витрачанні енергоресурсів, пошуку ринків збуту продукції тощо. На жаль, цього немає. Втім, робіть висновки самі, ознайомившися з матеріалами на 6–7 та 10–11 сторінках.

Віктор ХОМЕНКО, «Голос України»

Скільки з сошкою, а скільки з ложкою...

Провінційні сюжети

НИНІ в Криму повсюдно чути: «Навіщо нам стільки начальства, яке ніяк не з'ясує, кому належить більше влади — парламенту чи уряду?» Як можуть допомогти вирватися з кризи люди, які самі собі не можуть дати ради? Тим часом справи в економіці інакше, як страхітливими, не назвеш.

ЙДЕТЬСЯ про обвальне падіння обсягів виробництва усіх галузей. До катастрофічної межі доведено сільське господарство. Більше половини колгоспів і радгоспів стали безнадійними банкрутами. Донедавна традиційно високорентабельні галузі нині опинилися на грані знищення. Таких мізерних валових зборів зерна на півострові не було вже чверть століття.

Наслідком цих негараздів стало різке падіння життєвого рівня рядових кримчан. За останні 5 років він знизився втричі. 70% жителів автономії сьогодні живуть надголодь. Споживання м'яса і молока скоротилося більш ніж наполовину, риби — мало не на 90 %! Це на сонячному півострові, який зусібіч омивають два моря.

Доки б'ються «пани», стрімко збільшується кількість безробітних. Зафіксований у 90-х роках соціологами 1 мільйон працюючих нині зменшився наполовину. Йдеться про приховане, але реальне безробіття, бо в центрах зайнятості населення офіційно фігурує цілком благополучна цифра — всього 2 тисячі тих, хто втратив роботу і живе з державних субсидій. Де ж решта —десятки тисяч жителів, які не працюють, але й не приходять зареєструватися й отримати пільги?

Одні завербувалися працювати за кордоном, інші снують човниками, гендлюючи, чим доведеться, декотрі перезимовують на кошти, які приніс їм курортний сезон. Та не секрет, що є чимало таких, котрі поповнюють кримінальні структури або віддають перевагу бочці з вином, півлітра якого на кожному кроці коштує стільки ж, як і хлібина. Так зростає суспільна нестабільність.

То дуже небезпечний синдром, коли навіть всезнаючий Держкомстат автономії не в змозі достоту з'ясувати, чим займається і з чого живе (чи животіє) п'ята частина населення півострова. Хотілось би сподіватись, що краща доля чекає десятки тисяч трудівників, які поповнили недержавні організації. Але останні увібрали трохи більше 60 тисяч працівників і на цьому зупинились. Нині тисячі зареєстрованих приватних підприємств півострова переживають не найкращі часи —не діють або зупинені на невизначений час.

І от, коли кількість людей, що ними керують управлінці, невпинно скорочується, зростає кримський апарат управління. Сьогодні понад 3% всіх працюючих на півострові зайняті в апараті державного управління.

Здавалось би, досить прийнятна цифра: в апараті управління справами Ради Міністрів автономії більше сотні найвідповідальніших працівників. Але сюди треба додати ще кілька сотень штатних одиниць обслуги різного рівня й рангів.

У штаті Верховної Ради Криму — півтисячі чоловік, з яких 88 мають вищу освіту.

Я не про вщерть заповнені кабінети найсолідніших споруд столиці Криму, а про фахову віддачу й результати старань їх нинішніх господарів. А ще — про статки. Кажуть, нечемно рахувати гроші в чужій кишені, але ж ідеться про порожні гаманці рядових платників податків. Тож наведемо цифри, що їх в автономії оприлюднити не поспішають. Середня річна зарплата працівників уряду становила близько 310 гривень, стільки ж отримали і трудівники парламенту. Багато це чи мало? Дивлячись із чим порівнювати. Якщо з середньорічною платнею середньостатистичного колгоспника (57 гривень), то ніби й не так мало. Тим більше коли згадати, що отримати навіть ці копійки простій людині — проблема, бо заборгованість у зарплаті рядовим трудівникам у Криму зростає щомісяця на 10%, причому вже не тільки в галузях освіти й культури, а й у промисловості, будівництві, торгівлі тощо.

Достеменно відомо, що середньостатистичний працівник держпідприємства в автономії за годину отримує 90 копійок, та жоден фахівець на півострові не зможе вам відповісти, які ж темпи зростання чисельності управлінського апарату. Надто часто змінюються структури, раз у раз відбувається їх злиття й роз'єднання, укрупнення й розукрупнення. Тут, мабуть, головне питання: наскільки раціонально міняти все і вся під час «перманентних» кадрових революцій і чи приносять вони омріяну віддачу?

Так, за минулий рік небезлюдна Верховна Рада Криму побільшала на 10 працівників. Рада Міністрів кількісно зменшила апарат міністерств торгівлі і промисловості. Водночас колишні відділи міністерства фінансів перетворилися на окремі потужні структури: контрольно-ревізійне управління, держскарбницю, пенсійний фонд, антимонопольний комітет, податкову інспекцію тощо. А витрати на утримання консультантів, машин, солідні відрядження й відпочинок державних мужів?.. Один з останніх відставних спікерів і досі дивується масштабу суми, котру доведеться повертати за надкомфортно проведені дні відпустки.

Один з 11 міністрів Ради Міністрів Криму Олег Гаврін підтвердив, що про зростання керівних кадрів можна говорити впевнено, особливо у порівнянні з колишнім управлінням облвиконкому. Хоча застеріг, що не треба забувати тодішнього засилля управлінців у галузевих відділах, розбухлі адміністративні апарати на підприємствах, управлінську надбудову компартійних органів.

Новостворюваний апарат зростає ще й тому, що нема чіткої перспективи перетворень і програми дій; стає на заваді і брак компетенції серед колишніх управлінців, набраних до нових структур. Нестачу професіоналів компенсували кількістю функціонерів. Це, зокрема, стало однією з причин карколомних змін у кожному новому уряді Криму. Змінювалися вони настільки ж часто, наскільки й бездумно. Це пряма заслуга Верховної Ради автономії, інтелектуальний рівень депутатів якої, вважає О. Гаврін, не дозволив належним чином проаналізувати ситуацію та ефективно зменшити кількість вищих управлінців. Підтвердженням цього є перипетії й останнього складу уряду. Цілий рік тривали спроби реструктурувати його так, як він сам вважав за потрібне, але Верховна Рада з незрозумілою впертістю блокувала ці намагання. Професіональні пропозиції вмирали у стінах кримського парламенту.

Крим.

Віктор СКРИПНИК, «Голос України»

«Малозабезпечені» чиновники

Репліка

«І за які кошти будуються?» — знизує люд плечима, дивлячись на шедеври архітектури «царського села», що сховалося за високим парканом на околиці Вінниці. Зацікавилися цим і правоохоронці, та надто міцним виявився горішок — на гачок спіймалася велика риба.

На допомогу працівникам обласного управління боротьби з організованою злочинністю приїхала слідча група головного слідчого управління МВС України. Після чого під вартою опинилися одразу п'ятеро державних чиновників. Двоє з них — заступники голови міськвиконкому: начальник управління фінансів М. Тереверко і начальник управління міського господарства В. Нечаєв. Решта — професіональні будівельники, без яких не те що мазанку, а й курник не збудуєш. Щоправда, також при посадах: начальник БМУ-2 Д. Диненберг, начальник ДМК-3 Н. Безверхий та директор заводу залізобетонних конструкцій М. Бабій.

— Зловживаючи службовим становищем, — вказано в довідці контрольно-ревізійного управління, — згадані службові особи незаконно отримували фінансову допомогу на будівництво власного житла.

Уточнимо: грошики, а сума виявилася кругленька — 1 млрд. 765 млн., призначалися забудовникам, але малозабезпеченим верствам населення. Держава виділила їх як компенсацію у зв'язку з лібералізацією цін. «Малозабезпеченими», як бачимо, виявилися державні чиновники. Тепер їм інкримінується, як зазначено в оперативних документах, розкрадання коштів з міського бюджету, зловживання службовим становищем, а декому —ще й розкрадання будівельних матеріалів.

«І за які кошти будуються?..»

Вінниця.

Олексій КАВУН, «Голос України»

ТРОХИ ДИВНІ ІСТОРІЇ

НАПРИКІНЦІ 1994 року на промислових підприємствах Житомирщини працювали 144 тисячі чоловік, а наприкінці минулого, у так званій середньоспискової чисельності, було вже на 16 тисяч менше, ніж два роки тому. Подібна ситуація на транспорті, в охороні здоров'я, освіті, культурі. Помітно поріділи за минулий рік навіть лави банківських працівників — найбільш оплачуваної категорії. Стабільне зростання простежується тільки в кінці статистичної таблиці — навпроти графи «апарат органів державного і господарського управління». Наприкінці 1994 року він налічував 17250 чоловік, наприкінці 1995-го — 18 тисяч, а за найсвіжішими даними, — ще на триста більше. Чим менше людей біля верстата, тим більше тих, хто спрямовує і контролює. Втішає тільки те, що зростання уповільнилося.

«Не била по руках»...

Новій завідувачці Житомирським міськвідділом освіти довелося почати свою діяльність на цій посаді з досить дивної проблеми. Вона ламала голову, куди б подіти... два розкішних крісла. Не давали вони спокою і правоохоронцям. Кожне крісло обійшлося міській казні у 81 мільйон карбованців. А ще було придбано шість телефонних апаратів — п'ять за шістдесят три мільйони карбованців кожний і один за п'ятдесят сім мільйонів карбованців. Бо, як сказано в поясненні колишнього завідувача міськвідділу освіти Ф. Пендерецького, «з'явилась потреба в оперативному зв'язку з відповідними службами відділу». Більш як півмільярда було витрачено на придбання для відділу трьох імпортних холодильників, бо «Норди» керівництво освітян не влаштовували. Два мільярди виплачено приватним підприємствам за художнє оформлення дитсадків. А скільки пішло на кабінет директора однієї із шкіл, на телевідеоапаратуру! Ситуація з виплатою зарплати вчителям ставала дедалі тривожніша, а Ф. Пендерецький, як стверджують у прокуратурі області, дозволив собі розтратити 11 мільярдів карбованців. Торік прокуратура порушила 8 кримінальних справ проти керівників установ та організацій за, на перший погляд, звичні для багатьох посадових осіб дії.

Серед інших справ найбільшого розголосу набула історія, пов'язана з людиною, котру вже тривалий час не можуть знайти, — колишнім завідувачем міськвідділу культури Володимиром Даниленком.

А зник кандидат філологічних наук і керівник міської культури після того, як КРУ провело перевірку. З оприлюднених фактів діяльності відділу безневинний хіба що такий. Було виплачено 118 мільйонів карбованців за вірші, написані спеціально для дитячого фестивалю, на кшталт: «Дзижчав комар і квакав вечір чи жаби з переляку в бур'янах. Ти ніжно обіймав мене за плечі. І я тебе не била по руках».

А ось це вже має кримінальний відтінок. З певним громадянином відділ уклав договір на запалення вогнища під час одного свята. В акті підтвердження було зазначено, що «робота виконана на вищому рівні». Такий же договір був на монтаж і демонтаж сцени. Але той громадянин зізнався, що й вогню не запалював, і сцени не торкався, а тільки поставив свій підпис у відомості, за що йому виділили три мільйони, а решту дев'ять одразу забрали. Подібних «шоу» КРУ нарахувало 17. І завідувач злякався...

Наїлися шоколаду на кілька років

Податковий інспектор — професія справді небезпечна. Наприкінці минулого року дрібні торговці, які роблять свій «бізнес» на підходах до базару, побили працівницю цієї служби, котра просила пред'явити патент. Але вона ще легко відбулася — тільки лікарняним. В. Данилюк і В. Никонов — колишні податкові інспектори податкової інспекції Корольовського району Житомира, що працювали у відділі контролю за використанням контрольно-касових апаратів. З дня, коли вони приступили до роботи, до першого порушення закону в одного минув місяць, в іншого — дванадцять днів. Почалося з того, що за все зафіксоване в акті власник кіоска мав сплатити штраф у 170 мільйонів карбованців. Та тільки-но той розщедрився на пакет зі спиртним і шоколадом, порушення «потяглі» вже лише на штраф у 760 тисяч.

А потім пішло-поїхало. То гроші, то дитяча ігрова приставка, то цигарки. На їхнє щастя, інспекторів «накрили» швидко. .. Тож заробили один — три, а другий — два роки позбавлення волі. На суді Никонов зізнався, що як інспектор «підготовлений слабо».

* * *

Всі, про кого тут ішлося, не стали б об'єктами уваги правоохоронних органів, якби хтось колись не поставив їх не на своє місце. Перш ніж кадри почнуть вирішувати все, треба розібратися, кому можна доручати вирішувати...

Житомир.

Іван КАЛИНИЧЕНКО, «Голос України»

Міськвиконкоми переповнені, а з кимось поговорити —зась,

або Як Херсонський міськвиконком засекречує свою діяльність

Народ і влада

ЖИТЕЛЯМ Херсона важко нині зустрітися з керівною особою міста, непросто одержати суттєву інформацію, а тим більше, розраховувати на допомогу. Дійшло до того, що одного впертого пенсіонера, який намагався отримати конкретну відповідь на свою пропозицію і розгорнув плакат із текстом відписки на свій лист, ледь не відправили до психіатричної лікарні. «Таке враження, — відзначив пенсіонер Д. Перепелкін, — що кабінети міськвиконкому набиті людьми, а поговорити зі мною ніхто не бажає».

Стиль роботи цього органу виконавчої влади хвилює багатьох. Наприклад, мешканців будинку № 145 вулиці 40 років Жовтня, як, зрештою, сотні інших, хто має квартири в районі бавовняного комбінату. Справа в тому, що погане водозабезпечення тут стало вже притчею во язицех. Вивчення цього «водного» питання допомагає краще зрозуміти стиль управлінської діяльності.

У липні 1995 року, читаємо в офіційному документі, створено комісію на рівні міськвиконкому, яка вирішила покласти край поневірянням людей. Далі наводиться перелік робіт, які варто виконати в 1996 році для поліпшення водозабезпечення району комбінату.

Надворі — 1997 рік, але накреслене залишилося на папері.

Чому? Невже питання надто дрібне, щоб його розв'язувати? Де там! У спекотну літню пору дефіцит питної води у Херсоні становить, за підрахунками спеціалістів, 150 тисяч кубометрів на добу, а до 2000 року ця цифра сягне 178 тисяч. Стабільних нових джерел водозабезпечення поки що немає. Місцева влада намагалася скоротити дефіцит води шляхом тампонування свердловин на території промислових підприємств, навіть директиви з цього приводу видавала.

Здавалося б, можна нарешті припинити хибну практику використання заводських свердловин для технологічних потреб, бо самі підприємства практично стоять. Але, образно кажучи, такий уже, мабуть, менталітет у міськвиконкому, що не звик доводити задумане до кінця. Сміливі обіцянки нинішнього мера під час минулих виборів якось загубилися у багатолюдних кабінетах міських владних структур. Все чи майже все списують на кризу.

Розкопуючи «водне» питання, кореспондент намагався дещо уточнити у відділі кадрів міськвиконкому, комітеті комунального господарства, управлінні водоканалізації, в інших адресатів, але натрапив на глуху стіну. Службовці застерігали, що без відома мера не можуть надавати службові дані.

А скільки ж отих службовців працює зараз у міськвиконкомі? Питання справді просте, але дуже секретне, як і конкретні справи, що засвідчують ефективний вплив міської влади на зміцнення економіки, поліпшення транспортного обслуговування, особливо взимку, розгортання будівництва житла тощо. Після тривалих досліджень цього питання стало очевидним: кількість службовців міських органів влади лише у порівнянні з 1995 роком зросла — було 126 стало 143. Та ще в управліннях і відділах працює близько 1120 чоловік. Кабінети, як-то кажуть, напхом напхані. Армія управлінців озброєна комп'ютерною технікою. Але яка користь від цього тим же городянам, котрі прагнуть угамувати водою літню спрагу? Які підстави радіти для безробітних, працівників бюджетної сфери, які вже 5 місяців не одержували заробітну плату? Хоч як ховайся, все видно.

Леонард НІКОЛАЄНКО, заслужений журналіст України

А в кабінетах лікарів сидять ревізори...

Тільки у нас

ЗА КІЛЬКА сотень кроків від головної площі міста Лубни — міський центр зайнятості населення. У просторому фойє стіни аж до стелі облицьовано імпортною мармуровою плиткою кольору слонової кістки. На вимощену полірованим рожевим гранітом підлогу боязко ступати. Принаймні, незвично. Коридори, де тільки можна, розцяцьковані художньою керамікою. Стеля, саме собою, дзеркальна.

Адміністративно-управлінські хороми за бюджетні кошти спорудила місцева приватна фірма «Акорд». З архітектурного та інженерно-технічного боку палацом справді можна милуватися. Але як, судіть самі, дивлячись у дзеркальну стелю, пояснити доведеним до зубожіння людям, куди витрачаються стягувані з них податки взагалі і відрахування до так званого фонду зайнятості населення зокрема?

Питання ще й у тому, що бацила відомчого чванства за потурання органів виконавчої влади на місцях має здатність поширюватися не гірше, ніж триклята інфекція грипу. Не встигли в Лубнах вщухнути овації з нагоди відкриття центру, названого місцевими дотепниками «палацом безробітних», як із сусіднього Миргорода примчав на оглядини директор тамтешнього центру зайнятості населення Станіслав Гаврилюк: «А ми хіба ликом шиті? — поставив питання руба. — Хочемо, щоб і місто-курорт прикрасив подібний палац...»

Сказано — зроблено. Бюджетних грошей не шкода. І вже за тим самим, що і в Лубнах, проектом (щоправда, через близькість грунтових вод — уже без третього, підземного, поверху) фірма мурує диво-палац Миргородського центру зайнятості населення. На кожного працівника цього, скажемо прямо, не найпопулярнішого у місті закладу, за приблизними підрахунками, припадатиме близько сотні квадратних метрів марморово-дзеркальної службової площі.

В яку копієчку вилівається те марнотратство Міністерству праці України? Про це можна здогадуватися бодай з одного того факту, що фірмачі возять престижну цеглу до Миргорода автомашинами з неблизької Донецької області. Знай наших!

Новобудова, принаймні зовні, виглядає набагато соліднішою, аніж, скажімо, розташована неподалік збудована ще земством гімназія, а тепер середня школа № 1 імені Панаса Мирного, в якій 817 учнів навчаються у три зміни. В тому числі у сяк-так пристосованих приміщеннях. Тим часом два підйомних крани по обидва боки колись розпочатої прибудови до школи стоять із зажурено схиленими до землі журавлиними шиями. Те, що було зроблено раніше, руйнується, розкрадається...

Зовсім прикрий випадок стався в Лубнах. Напередодні новорічних свят у тамтешній середній школі № 1, яка за іронією долі розташована неподалік од міського «палацу безробітних», було влаштовано конкурс української народної пісні. Під час того дійства на голови школярів гепнув чималий шмат стелі. Чотирьох дітей із струсом мозку та переломами відправили до лікарні...

Прикладів жирування чиновницької братії на тлі зубожіння закладів соціально-культурного призначення, на жаль, більше ніж досить.

У Миргороді, який, мабуть, не є винятком, за останні кілька років штати клерків різних адміністративно-управлінських відомств майже подвоїлися. Після кожного чергового скорочення вони, як та ящірка, якій наступили на хвіст, виявляють дивовижну здатність до регенерації. У стінах колишніх адміністративних будинків їм уже тісно. Отож і будують нові контори, витісняють із давно обжитих приміщень учителів, лікарів та іншу, вибачайте, голоту.

Донедавна у корпусі № 2 санаторію «Хорол», славнозвісної миргородської здравниці, господарями були лікарі. Тепер у їхніх кабінетах сидять суворі податкові інспектори. Відділення фонду держмайна отаборилося в готелі «Миргород», а пункт прийому сертифікатів уподобав приміщення нині ліквідованого райпобуткомбінату. Управлінці окупували приміщення закладів торгівлі, громадського харчування...

Полтавська область.

Надія ІВАНЧЕНКО, *журналістка*

А «планку» підняли ще вище...

Цього тижня наш старенький континент відзначив 40річчя створення Європейського Союзу. У час, коли закладався його політичний фундамент, ще боліли рани другої світової війни. Тож творці європейської спільноти, прагнучи розірвати криваву «традицію», вирішили покласти край війнам на континенті. І знайшли для цього єдино правильне рішення: об'єднати європейські країни, створити їх співдружність.

Правда, незважаючи на те, що це була найбільш тривала епоха миру в історії континенту, аналітики все ж вважають, що Європейському Союзу не вдалося досягти поставленої мети — називатися співдружністю. Але, здається, вони дещо перебільшують. Адже за цей час зруйнована другою світовою війною Європа досягла такого рівня добробуту, про який можна було лише мріяти у першій половині століття. А НАТО та й сам союз стали гарантами миру і свободи, втіленням демократії.

Проте європейці самокритичні: вони не вважають, що для континенту настав зоряний час, бо надто багато суперечностей постає у спільноті, куди входять 14 держав. Наприклад, особлива позиція Великобританії, яка не раз гальмувала прийняття важливих рішень. Цього разу вона знову підкреслила своє негативне ставлення до Маастрихтських угод, чим ще раз поклала край сподіванням на те, що ЄС вдається перетворити на політичний союз.

Та, здається, членів співдружності турбує не менш важлива проблема: боротьба з масовим безробіттям, яке охопило Європу, зниження промислових витрат і підвищення конкурентоспроможності продукції, що випускається. Це те, що не дозволить знизити рівень життя народів країн — членів ЄС.

Здавалося б, тривалий досвід співжиття у співдружності мав би підказати шляхи спільного розв'язання цієї проблеми. Але тут саме спільних зусиль і не видно: кожен хоче йти власним шляхом.

Але Європа не тільки стара, а й мудра. Щось придумає...

Валентина ПИСАНСЬКА, «Голос України»

Якщо свята й немає, то його... придумують!

ЗА ОСТАННІ два тижні в столиці Угорської Республіки побувала мало не вся Європа. Кожному приїжджому гостинні господарі вручали програму перебування з особистим вітанням президента країни Арпада Генца.

А тепер час відкрити таємницю. Як пояснив мені офіційний представник акціонерного товариства «Угорський туризм» в Україні Лайош Отте, Угорщина від розвитку туризму щороку одержує 2,5 мільярда доларів, що становить 4,5 відсотка національного доходу країни. Причому організатори його дійшли висновку, що резерви ще не вичерпано. І хоч туристський сезон починається першого квітня, в Угорщині вирішили... «перехитрити» офіційну дату, скориставшись даром Отця небесного, який весну в цю країну посилає значно раніше.

Отож, якщо свята немає, то його... придумують! Так народився Угорський весняний фестиваль, який проходить в останні два тижні березня і цього року проводився вже всімнадцяте.

Розрахунок виявився правильний: у цей час в Угорщині вже буяє різноцвіттям весна — в рожево-білому вбранні пишаються абрикосові дерева, нарциси, маргаритки і фіалки прикрасили міські газони і клумби.

Тож погода, природа, й добра організація поїздки і відносно невисока її вартість приваблюють туристів з багатьох країн Європи, бо ж близько!

А на маршрутах, якими гості мандрують, усе налаштоване задля задоволення. Скажімо, в Таньяксарді, що за дві години автобусом від Будапешта, туристам покажуть відчайдушне кінноспортивне шоу тутешнього кінного заводу та ще й покатають у візочку, запряженому сумирною вгодованою кобилою. Правда, подумала, що коли б сусіда з мого села на Житомирщині дядько Микола дізнався, що я поїхала хтозна-куди, щоб покататися на возі, за що ще й гроші треба платити, то уявила, як він красномовно покрутив би пальцем біля скроні.

Але платять. Бо ці скакуни на зеленому килимі газону і сонечко, що пригріває, і хата-ресторан на осонні, і ситний селянський гуляш — вони таки швидко приводять до тями геть усі твої нерви та уцент вимітають проблеми з мізків. І ти вже думаєш, що все скороминуще, а от ця природа, оця призьба, обабіч якої пробиваються півники, — вічні. Чи не за такими відчуттями сюди приїжджають з галасливих європейських столиць та ще й платять за це гроші?

Проте і для «цивілізованих» відчуттів у Будапешті знайдуться місця. Бо усі театри і концертні зали підпорядковано весняному фестивалю та його програмі. В Угорській національній опері, що її приміщення фахівці вважають одним з найкращих у Європі (до речі, воно є копією — чи навпаки? — знаменитої Віденської опери) одержите насолоду від вистав з музикою Верді, Шуберта, Доніцетті, Вагнера. Та й інші концертні зали не розчарують: під час фестивалю своє мистецтво демонструють найвідоміші митці Угорщини і зарубіжні гастролери.

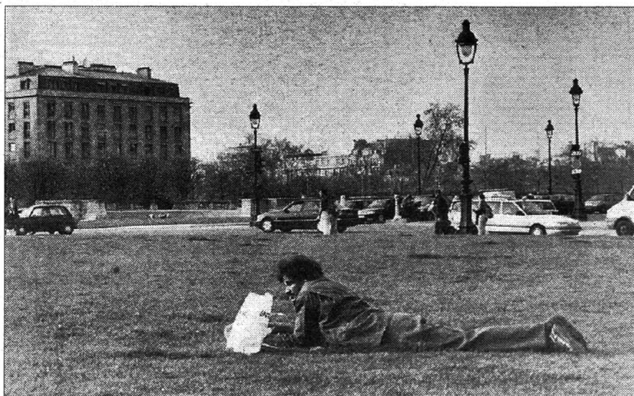
І, звичайно, знаменита угорська кухня. А вже ресторани, кафе і різноманітні «точки», де можна перекусити, вже як стараються! Фактично всі приватизовані вони намагаються звабити відвідувача смакотою, щоб захотілося зайти ще.

А найцікавіше — вас обов'язково проведе опісля до виходу сам господар або менеджер та вручить на згадку проспектик з адресою: може, порадите зайти сюди своїм приятелям.

Гарно приймали журналістів з європейських країн, в тому числі й автора цих рядків, у Будапешті — щоб сподобалося. І все-таки мене не полишало — ні, не відчуття, що я перебуваю на чужому святі, а гіркого присмаку. Бо завжди «накладаєш» подію чи ситуацію на своє домашнє життя: чи Україні не потрібні туристи з їхніми грішми?

І справ тих — розпочати туристський сезон на два тижні раніше... А поки їздитимемо до сусідів. На їхнє свято.

Весна. Париж. Пальчики оближеш...

На Марсовому полі біля Ейфелевої вежі уже стрижуть газони. А в крихітних сирних крамничках і у величезних, розміром як саме Марсове поле, сирних відділах гастрономів стрижуть купони... Сюди, зачувши улюблений запах, від якого кожної весни йде голова обертом, потяглися гурмани. Цінувальники сиру нині полюють за «Весняним рюстиком» -камамбером. Цей воістину весняний і такий жаданий для багатьох французів продукт виробляється із найцілющішого молока...

Із зимових квартир на волю, на нормандський підніжний корм, випускають корівок. І ті, вдосталь насолодившись давно забутою молоденькою зеленою травичкою, віддають багате на вітаміни молоко. А далі вже справа сироварів, котрі, ревно оберігаючи свої прапрадідівські секрети, добиваються неповторної камамберівської смакової гами...

Ви були навесні у Франції і не скуштували «Весняного рюстика»?.. Мені шкода про це говорити, але ви не були у Франції! У цьому, принаймні, мене запевняли саме паризькі гурмани!..

На знімку: ні, це не пастушок! Просто йшла собі людина, втомилася і лягла трохи перепочити на зеленій травичці біля Будинку інвалідів.

Віталій СУДДЯ.
Фото автора.

Валентина ПОЛІЩУК, *журналіст*

Перепрошуємо, пане Президент

НАПРИКІНЦІ минулого тижня в Гельсінкі, де мені трапилося бути з нагоди проведення російсько-американської зустрічі у верхах, погода не радувала: мінус 8 з вітром. Але помітила, що під час обідньої перерви тутешні жінки вибирали місцинку в затишку та й підставляли обличчя скупому північному сонцю: весна!

У Фінляндії не зустрінеш вікон зі шторами, так тут цінують світло. Навіть у величезному прес-центрі саміту, де у залі було встановлено велетенські телеекрани, а такі ж величезні вікна зашторені важкими гардинами, службовці час від часу розсували їх, щоб упустити до приміщення хоч трохи сонячного проміння.

Кажуть, що у Фінляндії неможливо бути бідним. Для кожної сім'ї тут звично мати два-три автомобілі і стільки ж... саун. Щодо саун, то це своєрідний престиж фіннів. А мобільні телефони власного виробництва «Нокія», якими нині користується весь світ, має 96 відсотків населення, включаючи й дітей. Може, тому поліція, якщо сталася якась неприємність на вулиці чи злочин, на місце пригоди прибуває за дві хвилини.

Хоча щодо багатих — бідних, то не таємниця, що у Фінляндії чи не найвища в Західній Європі кількість безробітних: 19 відсотків. Тут навіть є... професіональні безробітні. Бо соціальні виплати настільки високі, що заробити таку платню ще не кожен і зуміє.

Фінни дисципліновані, чемні й дотепні люди. Скажімо, у центрі Гельсінкі споруджується підземний перехід. Якщо відверто, то я, як пішохід, жодних незручностей не відчула (правда, Фінляндію ще, буває, називають країною неляканих пішоходів, бо саме вони — господарі вулиці). А от дорожня смуга стала трохи вужчою. Тому гостинне місто поставило обабіч два велетенських щити, де англійською і російською вибачалося перед високими гостями: «Перепрошуємо, пане Президент, за ремонтні роботи!»

Дотепні: у скверикаx, на площах, а то й просто на вулицях і навіть у парламенті чимало скульптур героїв і героїнь без будь-якого одягу. А навпроти мерії -скульптура смачненької молодички, яка повернулася сідничкою просто у вікна батьків міста. Кажуть, що вони колись заплатили за роботу скульптрові, який молодичку створив, значно меншу суму, ніж обіцяли, от він таким робом і помстився.

На вулицях Гельсінкі чисто, затишно і безпечно. Щоб так було, фінни платять чималі податки. І не нарікають, адже вони повертаються до них спокоєм, добробутом і турботою уряду про їхнє ж благополуччя.

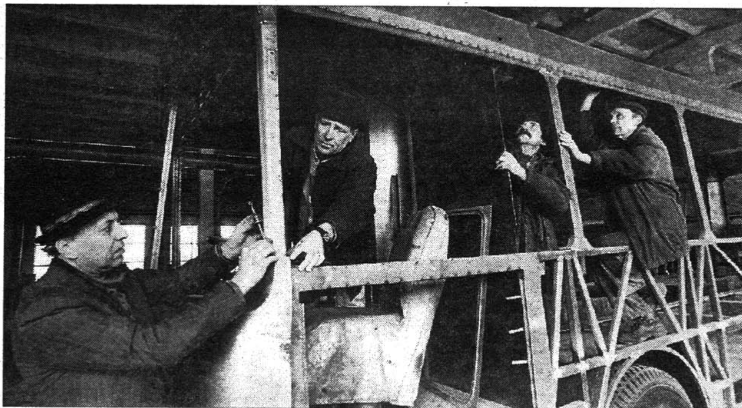
А взагалі у Гельсінкі — весна...

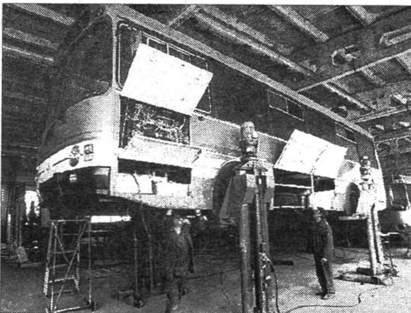
Сенсація

Чого не зробиш заради прибутку

Справжньою несподіванкою не лише для пересічних канадців, а й для британської королеви став нещодавній референдум у невеличкому містечку провінції Квебек — Л'Анс-Сен-Жан. 72 відсотки його мешканців висловилися за проголошення міста абсолютною монархією, а мера — королем, одночасно погодившись розпустити муніципальну раду. Своє бажання змінити місцевий устрій вони пояснили практичними міркуваннями, мовляв, їхнє туристичне містечко користується славою «казкового королівства» і живе на прибутки від туризму, тому демонстрація ритуалів королівського двору поповнить скарбницю і принесе процвітання місту.

Постприватизаційний факт...

Леонід БРОВЧЕНКО, Юрій ВЕНГЕРЕШ (фото), «Голос України»

(Початок на 1-й стор.).

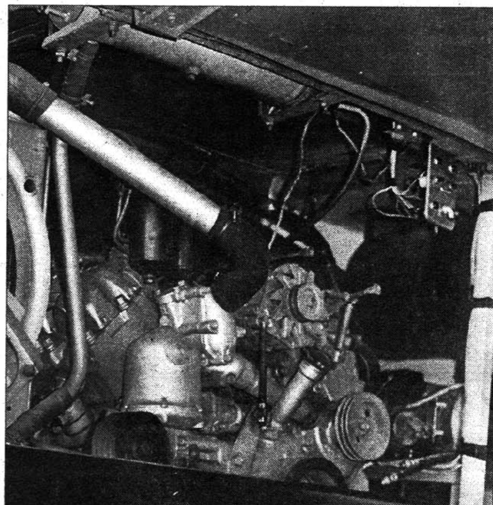
Це підприємство, як і багато інших, держава просто шваркнула об мур приватизації. Його роздержавили, але постприватизаційної підтримки воно не мало, нормальних правил гри йому (та й усім іншим) не було створено. Навпаки. Створено таку систему, що після всіх відрахувань, обов'язкових платежів завод стає збитковим.

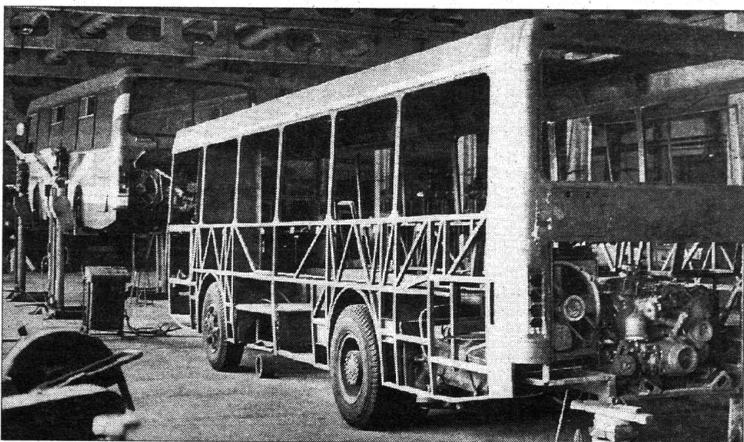
Зрозуміло, що в держави немає ресурсів для інвестицій. Але тоді вона просто-таки зобов'язана створити всі умови для залучення інвестора. Цього також немає.

А взагалі КАРЗ — ласий шматочок для інвестора: територія (8 га)—майже в центрі Києва, під'їзні колії, добротні корпуси, складські приміщення, висопрофесійні кадри, поряд —річковий порт. А є бажання, то можна викупити і 54 відсотки акцій підприємства. Від інвестора потрібно тільки одне — оборотні кошти на розвиток виробництва цього унікального підприємства із замкнутим технологічним циклом.

Звичайно, ремонтники не сидять склавши руки і не чекають, доки приїде інвестор. Завод освоїв радіаторне виробництво. Був період, коли вийшли на потужність 7,5 тисячі радіаторів на місяць. Але основний замовник —Мінський тракторний завод — став неплатоспроможним. Аналогічне сталося і з радіаторами для південмашівського трактора, автомобілів УАЗ, РАФ. Нині на складах їх нагромадилося на суму більш як 650 тисяч гривень. Та ще запасних частин до ГАЗ-52, ГАЗ-53 на суму понад 2 млн. гривень. Жити й виживати можна, були б гроші у клієнтів. Парадокс: завод занепадає без роботи і від затоварених складів.

Ремонтники вміють не лише ремонтувати автомобілі, а й виготовляти автобуси. Вже чотирнадцять красенів з маркою «Укрпастрансу» бігають шляхами України. Проте нестача оборотних коштів не дає можливості наростити їх випуск. Між іншим, замовники заборгували заводові 305 тис. гривень. А щоб дати поштовх для нового життя 64-річного заводу треба 2,5—3 млн. гривень. Де ви, вітчизняні й зарубіжні інвестори?..

ЧЕЛЯДЬ З'ЇДАЄ... КОРОЛЯ,
або Про ракову пухлину на тілі національного бюджету

Михайло ВАСИЛАШКО, власний кореспондент «Голосу України» по Хмельницькій і Тернопільській областях

РЕДАКЦІЙНЕ завдання вже вкотре гнало поміж карпатські вітри і снігові у відрядження до знайомого регіону. Щоб прояснити ситуацію, зайшов у приймальню до губернатора. Там у дверях лоб у лоб зустрівся з чоловіком поважних літ. Та він ще бадьоро вистрілив:

— А ти чого тут?..

Пояснюючи мету відрядження, ледь упізнав у гостеві «Білого дому» товариша мого покійного батька. Літ ще з двадцять п'ять тому він працював у Раді Міністрів Української РСР і був куратором саме цього облвиконкому.

— Повернувся на круги своя, тепер знову їх опікатиму. Ти заходь увечері до готелю, поговоримо, як ці реформатори на чолі з Горбачовим все розвалили...

— Але ж ви вціліли, і он який енергійний! —спробував перевести розмову у площину компліментів.

— А що тут дивного? Прем'єри, міністри міняються, натомість апарат невмирущий. Згадай історію, хто правив імперіями? Не королі, а почет. І якщо він не прислуховувався до почту — його, образно кажучи, «з'їдали».

Ця прямолінійна відвертість ошелешила, як громовиця серед зими. Тож, повернувшись додому, знайшов прадавній телефонний довідник Ради Міністрів і зіставив його з сьогоднішнім кабмінівським. А й справді, почет не тільки уцілів, але і «розпух», як бухгалтерські талмуди під кінець року. Та хай це залишається широким полем бюджетного дослідження для президентської команди. Бо сам до сонця не долечу, але крила спалю —це однозначно. Адже навіть Президент під тиском почту — пригадайте минулий рік — змушений був скасувати окремі пункти свого указу про скорочення апарату управління на рівні міністерств. Хоч, будьмо відверті, крім розбухлих апаратів центральних органів не менше клопотів бюджету додають і місцеві структури.

Найміцніше крісло — резервне!

Ще за часів, коли партія міцно тримала руку на формуванні кадрів, якось перед виборами до обласної ради я запитав заступника заворга обкому партії Віктора Гордова, чому не міняють керівника громадської організації, якому вже пішов восьмий десяток літ. У відповідь почув:

— Його посада — це кадровий резерв. Ану ж надійде команда працевлаштувати якогось секретаря. Непенсіонера з крісла не викинеш, бо, відомо, скільки буде тяганини. А так — викликали і сказали, мовляв, так і так, іди, чоловіче, відпочивай.

На той час такі резерви були в різних галузях і сферах суспільного життя. Але, схоже, й сьогодні стара схема «резерву» не втратила актуальності. Ось один наочний приклад. Свого часу досвідченого пенсіонера — начальника обласного відділу соціального забезпечення товариша Чеховського замінили секретарем Старокостянтинівського райкому партії Володимиром Фурманом. Спливав час, відділ виріс до управління, сам Володимир Іванович переступив пенсійний рубіж. І щоб якось підперти його плече, міністерство приставило йому ще одного заступника. Але за безініціативності керівника і заступники не прагнуть надриватися.

Як результат — негаразди в органах соціального захисту населення. Бо, скажімо, в Хмельницькому мешкає лише 19 відсотків усього населення області, однак за більшістю показників саме міське управління виконує від 30 до 70 відсотків всієї роботи, що ведеться і районними, і міськими обласного підпорядкування органами соціального захисту. Чому такий контраст? Річ у тому, що мер Хмельницького Михайло Чекман сформував тут молодий і боєздатний колектив. Натомість у районах крісла керівників все ще за пенсіонерами. І основна їх функція — зберегти теплими крісла для наступника. Ні, не для того фахівця, що нині тиняється без роботи, а для номенклатурника.

Вільні кошти в переповнені... офіси

Начальник обласного управління праці та зайнятості населення теж особливо не надривався, дотягуючи до пенсії. Повагно, пішачка ходив у відрядження. Аж на площу, до обласної адміністрації. Бо його службова «Волга» вийшла у «відставку» дещо раніше. За прикладом керівника пішки відбували у відрядження й управлінські спеціалісти. Щоправда, їм доводилось мандрувати далі — аж у райони, за сотні кілометрів. Зате набували спортивної форми, — за що героїв хвалив Борис Петрович.

Зовсім іншої точки зору на організаторів апаратної діяльності дотримувався директор обласного центру зайнятості — структури, паралельної облуправлінню праці і тієї самої зайнятості. Якщо, скажімо, в пана Паюка документи готуються на післявоєнній «Оптимі», то в центрі — до послуг друкарок найсучасніші комп'ютери, ксерокси тощо. А ще — і в кабінетах затишніше, і двері міцніші, броньовані, і у відрядження люд вибирається комфортабельним зарубіжним мікроавтобусом.

На тлі загального благополуччя для колективу не міг обділити увагою себе і сам директор. Ми не казатимемо про платню, що значно більша за губернаторову. Важливість роботи важко об'єктивно оцінити сторонній людині. Можливо, йому ще й молоко за шкідливість треба давати. Не вправляється чоловік керувати, маючи під собою одну машину, тож у парк транспорту добавили ще один «Жигуль». Для парадних виїздів. Білий кабінетний комплекс уже став не модний, і Старокостянтинівська філія презентувала шефу імпортний набір з розкішними кріслами, диваном і пультом управління. За що такий широкий жест підлеглого службовця?

Як на погляд автора, пану Івану Радьку районний чиновник у такий спосіб подякував за достатність виділених коштів на спорудження суперсучасного офісу. Принагідно хотілось би віддати належне Івану Степановичу за досить-таки відповідальне ставлення до будівництва. Як стверджується в розпорядженні облдержадміністрації № 412-р, за 1995 рік і чотири місяці 1996 року на придбання і спорудження приміщень було використано понад 100 мільярдів карбованців.

— Де ж ви такі шалені кошти знаходили, коли вже на той час бюджет тріщав по всіх швах? — запитався в Івана Степановича.

— За рахунок вільних коштів від отримання податків у фонд зайнятості, — цілком серйозно пояснив директор.

«Вільних» коштів, на диво, в центрі накопичилося стільки, що, за згодою колишнього міністра і за прикладом Державного центру зайнятості, гроші платників податків не направлялися на підтримку безробітних, а кредитували приватні структури, вкладалися на депозитні та інші рахунки комерційних банків. У 1994 році тільки двом МП з Кам'янця-Подільського було надано кредит у сумі 1,3 мільярда карбованців. Скільки прокручувалось грошей у комерційних банках — теж важко сказати. Встановлено тільки, що лише один банк «Відродження» на червень минулого року заборгував (тобто, не повернув) понад 72 мільярди карбованців.

Отаке жонглювання на власний розсуд бюджетними «вільними» коштами дало свої плоди вже на початку осені минулого року. Сотні безробітних Хмельницького вийшли на центральну площу Незалежності і пікетували міську та обласну адміністрації з вимогами виплатити їм оті мізерні копійки допомоги. Оскільки місцева влада коштами фонду зайнятості не розпоряджається, страйкуючі безробітні звернулися до Президента, Верховної Ради та Кабінету Міністрів України з відповідними вимогами. Хмельничан підтримали «колеги» з інших регіонів. Тоді, як відомо, було дано доручення Генпрокуратури розібратися з керівництвом Мінпраці та Державним центром зайнятості. Однак і досі результати розслідування не оприлюднено, а безробітні і понині не отримують вчасно допомоги.

Усупереч логіці, апарати центрів не страждають і отримують платню велику, як великий і сам апарат. Скажімо, в штатному розкладі облцентру є відділи капітального будівництва, автоматичних систем управління, КРУ, центри перепідготовки кадрів, професійної орієнтації тощо. 287 державних службовців і 57 керівників (без обслуговуючого персоналу) до червня минулого року поставили на облік 24 тисячі безробітних.

Щоб реально оцінити їх завантаженість, для порівняння наведемо ще один факт з роботи не менш важливої структури — відділу субсидій міського управління зайнятості населення. Так от, їхній штатний розклад разом з «безтранспортним» керівником становить 47 чоловік. Проте цей малочисельний гурт людей тільки протягом року призначив і щокварталу перезатверджував 53488 субсидій. Тобто співвідношення — на одного службовця 1 до 13.

Отака навантаженість давала всі підстави директору центру пану Радьку приймати на посади економістів —учнів коледжів, хлібопекарів, закрійників, учителів, інженерів водного господарства і навіть армійських комісарів. А під списочним номером 20 зареєстровано взагалі унікальний у краї диплом — аерокосмічного університету.

Описане — то не результат спеціальних перевірок, а звичайне журналістське вивчення теми. Хоч і солідні перевіряльники тут були не раз. Правда, ревізори більше вдивлялися в правдивість очей, ніж у реальність стану справ. Начальник відділу з гуманітарних питань облдержадміністрації пан Гоцький, наприклад, після своєї перевірки написав довідку, за якою директора центру варто було б нагородити щонайменше орденом Леніна. Податківці теж дивилися крізь рожеві окуляри. Вони так і не змогли визначитися: доцільно чи не доцільно було кредитувати комерсантів, у той час, коли директори найпотужніших заводів бились, як рибини об лід, у пошуках кредитів, аби не скорочувати десятки тисяч (!) чоловік. Не помітили чомусь податківці у фінансових документах заборонені Національним банком проплати за треті юридичні особи (то найлегший шлях до різноманітних зловживань і шахрайств). Дивно, але знайомлячись з господарством центру, податківці не знайшли тут і «зайвого» новісенького ЛуАЗа. Як згодом з'ясувалося, це колишній начальник управління праці його приховав. Для чого —хай це вже з'ясовують компетентніші люди. Як і те, чи потрібно в обласному апараті утримувати аж шість легковиків.

Подібних запитань можна було б ставити і шукати відповідей не одному «ревізору». Скажімо, чи потрібні в штаті центру аж шість сторожів і на додачу швейцар? Голова обласної державної адміністрації Євген Гусельников спробував якось підправити Радька, але штатна «пухлина» не зменшилася істотно. І досі юристи-математики та швейцари з космонавтів міцно утримуються, і до полум'я зігрівають свої штатні крісла.

Невмирущий апарат важчає...

Один з відомих політиків початку 20-х років якось виголосив мудру фразу: жодна держава не може існувати без бюрократичного апарату, але якщо його випустити з-під контролю, то цей апарат може зруйнувати і саму державу. Цей вислів набув особливої актуальності сьогодні, коли апарат множиться не з роками і п'ятирічками, а майже щоденно. Під час зустрічі з керівниками промисловості Івано-Франківської області Олександр Мороз підкреслив, що, в порівнянні з першим роком незалежності, сьогодні апарат державного управління виріс у 4,5 раза. І це не тільки від того, що здобуття незалежності вимагало формування власних державних структур.

Для підтвердження знову повернімося до регіонів. Отож, якщо раніше в райвиконкомах було два-три заступники голови, то нині на Тернопільщині по п'ять-шість. Колись зарплату вчасно нараховував райвиконкомівський бухгалтер. Тепер цю ношу поклали на... відділ бухгалтерського обліку. Колишнього коменданта адмінбудинку замінив теж цілий відділ. Гадаю, таке зростання чиновницьких загонів аж ніяк не пояснити розбудовою незалежності.

Та якщо до підвищення рангових посад у структурах виконавчої влади на місцях ставились ще хоч якось стримано, то місцеві відомства республіканських апаратів ростуть, як на дріжджах. Візьмімо апарат обласної податкової адміністрації. Сьогодні не станемо аналізувати методику фахового добору — на це потрібно окреме дослідження. Але от... керувати обласною мережею податківців начальнику допомагають аж п'ять заступників, причому перший не несе персональної відповідальності за основні збори. Він тільки опікується загальноапаратним керівництвом, і за відсутності начальника ставить на документах свої автографи. І цей п'ятиступінчастий ансамбль так успішно розгорнув в області збирання податків, що недоїмка тільки нинішнього року... зросла з 12 мільйонів гривень уже до 27 мільйонів.

І так куди сьогодні не кинеш оком — обсяги бюджетних надходжень скорочуються, а апарати відомств, фондів, управлінь розбухають, множаться, як морські спрути. Їх в одному місці підріжуть, вони вилазять в іншому, ще краще оплачуваному. І не за рахунок організації виробництва товарів чи надання послуг, а за рахунок бюджету.

За такої динаміки зростання апарату можемо незчутися, як половина держави стане органом управління, а інша просто вимре. Як змушений буде згодом померти і сам апаратний спрут. Як боротися проти цього лиха? Певне, треба прийняти загальнодержавний закон, який обмежував би зростання структур чиновницьких апаратів і їх маршальські замашки. Треба встановити критерій оцінки ефективності роботи і потрібності кожної чиновницької посади. Тільки так можна навести лад у бюджеті.

Богдан АНДРУШКІВ, доктор економічних наук, професор

«Закон Мерфі» в українському варіанті,
або Нові ялові органи управління

Американський інженер-капітан Едвард А. Мерфі після одного невдалого життєвого випадку дійшов висновку, що неприємність, яка може статися, обов'язково трапляється! Ці слова стали загальновідомими, жартома дістали назву «Закон Мерфі».

Точка зору

***З**ВІДКИ в умовах величезного бюджетного дефіциту беруться кошти на створення численних служб, котрі сьогодні з'являються, як гриби після дощу? Яка обґрунтованість потреби таких кроків, яка їх доцільність?*

Поміркуймо над цими проблемами разом, неупереджено, без применшення будь-чиєї ролі, зіставляючи окремі процеси, явища і дії з парадоксальними законами Мерфі.

Хотіли зробити ліпше. А вийшло — як завжди

Десятки років функціонували у нашій державній владі відділи, потім — управління соціального забезпечення, а тепер — соціального захисту населення. За роки незалежності в державі не набагато більше стало пенсіонерів, не погіршилося організаційне й технічне забезпечення цих структур. Сьогодні на їх озброєнні є комп'ютери, інша обчислювальна техніка, автоматизований зв'язок. Можна було б уже пропонувати їм і додаткові види соціального обслуговування. Але, ніби для вдосконалення обліку на найвищому рівні, запропонували створити Державний пенсійний фонд. Такі самі фонди невідкладно створили в областях і районах. Загальна чисельність працівників у областях у цих фондах становить 200-300 спеціалістів. Чи поліпшилося від того обслуговування? Хай про це скажуть пенсіонери і службовці. Одні знають про це і ввічливо та авторитетно пояснюють скаржникам, що немає коштів, інші відчувають це на власній шкірі і, навпаки, починають висловлюватися нецензурно — на адресу держави та державників.

Водночас для соціального захисту населення створено ще одну службу — службу субсидій. Передбачалося, що вона стане рятівним кругом для малозабезпечених людей. Скажімо, у Федеративній Республіці Німеччина, де допомога з безробіття становить 400 марок, а заробітна плата — з 2000 до 20000 марок, служба субсидій ніби нівелює контрастність у доходах, даючи можливість втриматися на плаву у бурхливому життєвому морі бідним людям. У нашому суспільстві спостерігаємо контрастність у пенсійному забезпеченні — від 30 до 300 гривень і більше. Аналогічна контрастність і у виробничників. Звичайно, що з самого початку витрати на створення служби значною мірою перевищували суму субсидій, що саме по собі вже тоді ставило під сумнів доцільність цього заходу. Разом з тим ніхто не сподівався, що цей метод розв'язання проблем захисту бідних людей взагалі може послужити, можливо, не для цілком праведних справ.

Сьогодні тільки в Тернопільській області зареєстровано 9,8 тисячі безробітних, є близько 25 тисяч чоловік незайнятого населення. З певною мірою достовірності можна припустити, що 10-15 відсотків підприємливих людей з цієї кількості оформились у своїх організаціях у довгочасні відпустки чи інші офіційно дозволені відлучення та займаються «човниковою» чи іншою торгово-бізнесовою діяльністю. Отримуючи необліковані доходи й відповідно оформившись у службах зайнятості, вони ще й мають субсидії. Отже, держава сама організувала у своєму бюджеті завуальовану під доброчинність таку собі щілину-прірву, через яку ще довгий час спливатимуть мільйони гривень. На жаль, користуються ними, мабуть, якраз не найбідніші люди.

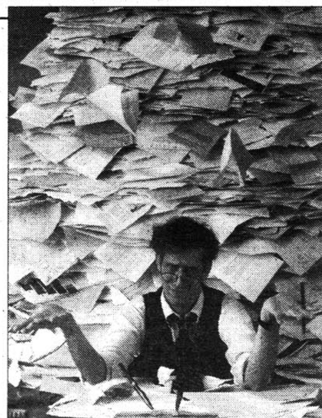
Чи хтось візьметься колись за дослідження цієї проблеми? Мабуть, ініціатори-творці цієї системи на такий крок не наважаться. Тим часом в обивателя закрадається думка, що такі дії межують з поняттям економічної диверсії. Воістину сказано: добрими намірами дорогу встелено до пекла.

Переженемо Америку. За кількістю... міністерств

Перебудовчі процеси, перехід до ринкових відносин спричинили хвилю безробіття, що зумовило потребу координації цих процесів та створення відповідних служб зайнятості.

Між іншим, в Україні налічується понад 60 розмаїтих міністерств, комітетів та інших відомств, тоді як у цивілізованих державах можна нарахувати десяток-другий. Наприклад, у Сполучених Штатах Америки є 14 міністерств і департаментів, у Федеративній Республіці Німеччина — 16. Тому завчасу потрібно передбачити перекваліфікацію та планомірне переведення цих управлінців у сферу матеріального виробництва й обслуговування. А в нас предметно цими питаннями поки що не займався ніхто.

Замість конкретної роботи поряд з управлінням з питань праці запропоновано створити ще цілий букет розмаїтих організацій. Крім відомого Державного центру з працевлаштування, сьогодні створено і Державний комітет з нагляду за охороною праці, різні фонди, Державну інспекцію з питань праці. З'явилися і відповідні територіальні управління та відділи. Усі ніби при ділі, усі зайняті. Вражаюче! Сьогодні, здається, вже час створити надструктуру для координації дій усіх цих більших і менших служб та організацій, які займаються проблемами організації та безпеки праці.

Казначейство є. З грошима гірше

Тепер поряд з фінансовими органами почали функціонувати державні казначейства. Не будемо вдаватися до аналізу їхніх функцій — усі вони знову ж таки при ділі. Але кому ж більше, як не фінансистам, відомо, що в таких складних умовах можна було б ще деякий час обійтися без казначейства. Адже передусім слід налагодити суспільне виробництво, від якого могло б навіть в умовах області щось надходити під багатотисячним податково-інспекційним та контрольно-наглядовим пресом. Не вдаючися до особливого аналізу, можемо констатувати: з появою казначейства обивателю легше не стало. Щоправда, в умовах фінансової скрути з'явився ще один абонент, до якого можна було б звернутися по допомогу. Можна було б, якби знову ж таки в першого чи другого були якісь фінансові ресурси...

Нині сформовано додаткові контрольні структури в органах спеціальної компетенції. Разом з тим виношується думка про створення ще й окремого бюро розслідувань для боротьби з мафією... Укрпрофрада пропонує створити служби громадського контролю за роботою сфери послуг... Почав діяти поряд з Верховним та Арбітражним ще й Конституційний суд. (Побачимо, чи поліпшиться від цих органів конституційний порядок). Йде активна боротьба за створення рахункової палати...

Неважко продовжувати перелік «добрих ініціатив» у напрямі роздування державного апарату. Усіх їх можна було б назвати хворобою росту чи активним поступом до ринкових відносин шляхом проб і помилок. Але за умови, що від них хоч десь-колись з'явиться пропозиція щодо активізації виробництва. Щоб хоч одна з цих новостворених чи діючих структур запропонувала розробки механізмів зацікавленості в нарощуванні обсягів виробництва, високопродуктивній праці, економному витрачанні енергоресурсів, вишукуванні ринків збуту продукції (тільки на складах Тернопільщини її нагромадилося більш як на 60 млн. гривень).

Невже ми такі безпорадні?

Одні працівники новостворених керівних органів, трохи звільнившися від певних функцій-навантажень, але залишившися жити при посадах, полегшено зітхнули і сказали: «Баба з воза — коням легше». Інші, отримавши робоче місце, втішено взялися до невідкладного облаштування своїх справ та розвитку своїх систем — створення в регіонах підпорядкованих собі служб.

Мабуть, є і треті, які потирають руки від нашого головотяпства і для видимості перед світом констатують: «Усе йде нормально, з'являються паралельно до наявних адміністративно-соціалістичних ринково-капіталістичні управлінські структури». Не гріх назвати їх у рік Червоного Вола новими яловими органами управління. Тим часом бюрократичний бур'ян ефективно розростається. Принцип «Закону Мерфі» стверджує: «Створіть систему, якою може користуватися навіть дурень, тільки дурень буде нею користуватися». А це означає, що бюджетні проблеми лише загострюватимуться. Закономірно, що це ніяк не сприятиме ліквідації розмаїтих видів заборгованості (із заробітної плати, пенсій, стипендій, інших соціальних виплат). А отже, з'являються нові передумови до страйків, інших форм громадянської непокори і протестів. Проте ми, навчившися заспокоювати людей однією словесно-гіпнотичною формулою: «На початку завжди важко!», ніби продовжуємо іти добре виваженим і визначеним нами шляхом. Усе відбувається буцімто за планом. Невідомо тільки, хто такий план складає...

Марія ДАВИДЕНКО, «Голос України»

Не відкривай подрузі серця...

***Я**КИХ тільки книжок не купиш сьогодні! Колись таких удень із свічкою не можна було знайти, а сьогодні —будь ласка: чорна магія, біла магія, поради різні —як приворожити, як відворожити... І купують охочі доторкнутися до таємничого, невідомого. І чаклують-ворожать, начитавшися порад. Але ворожи не ворожи —чи буде щастя, коли людина серцю не мила?*

Розкажу історію з ворожінням в одному селі на Поділлі, яку старенькі бабусі ще й досі пам'ятають. А її свого часу розповіла мені та сама жінка, яку найближча подруга... А втім, почнемо спочатку, а ви хочете вірте, хочете — ні.

Ганнуся з Гафійкою жили на одній вулиці, росли разом і були, як мовиться, нерозлийвода. Скрізь разом. Тож не відразу й збагнули, до кого залицяється Петро, аж доки той сам не признався Ганні, а та, звісно, поділилася з подругою. Гафійка аж перемінилася. Вона й так була потайною дівчиною, а почувши таке, перестала заходити до Ганни, почала уникати зустрічей. Але ніхто не звернув на це уваги, бо закоханим якраз і хочеться бути удвох.

Одного суботнього вечора забігла подруга до Ганни, і така весела та говірка, що тій аж від серця відлягло, і вона ще й подумки вилаяла себе за підозри всілякі. Пошепталися вони про се про те, і запросила Гафійка подругу з Петром до себе на пироги. Мовляв, давно на бачилися, дівчата прийдуть з хлопцями...

Отож у неділю й зібралися в Гафійки. На столі в полумисках стояли рум'яні пироги.

—Оці — з ревенем, оці — з сиром, — показувала Гафійка, — пригощайтеся.

Молодь накинулася зі сміхом на пироги, а Гафійка покликала Ганнусю до комори:

—Я ще вареники зробила з сиром, я знаю — ти любиш такі, покуштуй, — простягла миску з варениками, зробленими на парі.

На третій день почулася Ганнуся зле. Не звернула на це уваги, думала, що втомилася, сапаючи картоплю в полі. Заболіло всередині, занудило, а за тиждень злягла. Не могла ні їсти, ні пити, під груди щось підпирало, не давало дихати. Мати бідкалася коло неї, а батько сердито поглядав то на доньку, то на дружину, хитав головою і скрушно зітхав.

—Ну ось що, дівко, — не втримався якось, — не дури мені голову. Я знав, що цим усе скінчиться. Маму твою теж нудило, як тобою ходила. Вставай, бери косу, граблі — трави дійшли, треба за сіно дбати, бо худоба взимку їсти схоче.

Дівчина зсунулася з лавки і, заливаючись сльозами, доповзла до порога, обняла татові ноги, бо встати не було сили. А тоді потяглася до сокири, що стриміла в тата за поясом.

—Не винна я, тату, ні в чому. Що зі мною — не знаю. А коли не вірите мені, то краще вдарте мене сокирою, бо я не хочу жити. Так мені болить усе усередині, так пече. А найбільше печуть ваші слова, таточку, — заридала.

—Ну-ну, не плач, — ніби схаменувшись, підхопив доньку на руки, поклав на подушки, покликав жінку. —А чи не піти нам до Мотрі — може, вона щось поможе?

Стара Мотря довго над дівчиною шептала, обкурювала пахучим корінням, читала молитви, напувала травами. Кілька днів не відходила від неї, а потім наказала винести дівчину в садок, під грушу. Поклали на духмяну траву подушки, і дівчина заснула. Але ненадовго. Всередині щось буркало й булькало, спирало дихання, і Ганнуся думала, що вже прийшов їй кінець. Слабким голосом покликала маму, слухала сільські новини, тримаючись за її руку. Забігли дівчата, тільки не йшла чомусь найперша подружка, Гафійка. А Мотря-знахарка повідала батькам, що доньку отруїла подруга, та вона знає, як дівчину можна врятувати. Розповіла, що покійна Гафійчина бабуся зналася на ворожінні, то, може, й онуці щось передала.

... Трави солодко пахли під літнім сонцем, розігріта земля дихала теплом, і коли сонце було в зеніті, Ганнусі стало зовсім погано.

Отямилася, вже аж як зорі на небі висіялися. Відчувала страшенну полегкість, нічого не боліло, хотілося їсти й пити. Ворухнулася. Мати, що притулилася поруч, відразу прокинулася.

—Що то було зі мною? — спитала.

—Того вже більше не буде. Спи, доню. Ти ще дуже слаба, не говори багато. Завтра неділя, прийдуть дівчата до тебе, Петро прийде, відпочивай...

Не могла розповісти доньці, що було з нею, бо коли нарешті вирвалося з неї те, що мучило її, то сама зомліла. Гафійка, аби позбутися подружки заради Петра, нагодувала варениками з ящерними яйцями.

Незабаром прийшла війна... Вона розлучила Ганнусю з Петром, а пізніше дала кожному іншу пару. Тільки Гафійка зосталася сама, з роками стала відлюдкувата, почорніла і свічкою згасла в самотині...

3 квітня 1918 року народився Олесь Гончар

У ЧЕРВНІ 1995 року до Олеся Гончара зателефонувала журналістка з ФРН Тетяна Куштевська й попрохала відповісти на запитання, які цікавлять німецьких читачів його творів. Через місяць письменника не стало. Нещодавно Тетяна Куштевська повідомила дружині Олеся Гончара Валентині Данилівні, що те останнє інтерв'ю опубліковане, тепло й із зацікавленням сприйняте німецькими читачами. Незабаром журналістка з ФРН, де твори Олеся Гончара видавалися 14 разів, прибуде до Києва, й ми докладніше розповімо про її інтерес до творчості українського прозаїка. А сьогодні пропонуємо виклад відповідей Олеся Гончара на запитання інтерв'юерки.

«Анна Зегерс показувала нам Берлінську стіну і плакала»

Останнє інтерв'ю Майстра

* * *

Класик української літератури Іван Франко знав кілька іноземних мов. Рецензії, наукові статті писав і німецькою мовою. Він прожив життя у Львові. Інша наша письменниця Ольга Кобилянська жила в Чернівцях. Вона писала свої ранні твори теж німецькою мовою. Це чудова письменниця, представниця української класичної літератури.

Нині наше телебачення освоює цей багатющий матеріал — вітчизняну класику. Я не можу сказати, що в цьому сенсі сучасні твори заслужили такої уваги. Та їх і не так багато опубліковано. Ми переживаємо глибоку економічну кризу. Видати книжку сьогодні дуже тяжко. Особливо молодим, та й письменникам старшого покоління також. Наші видавництва у складному становищі.

Непросто нині працювати українським письменникам.

А класика освоюється: і театрами, й особливо телебаченням. Транслюють багатосерійні програми, побудовані на творчості наших класиків. Скажімо, серіал, присвячений Іванові Франкові, його творам. Або повість Ольги Кобилянської «Царівна». І ці серіали підготовлено на високому мистецькому рівні. Європейському рівні, можу сказати з упевненістю. Це наша гордість. Це важливо для українського читача і взагалі для престижу України.

Наша класика була літературою народно-демократичною. Починаючи зі шкільних років, я перебував під її впливом, передовсім поетів — Тараса Шевченка і Лесі Українки. А із прозаїків — Михайла Коцюбинского, Василя Стефаника, блискучого новеліста.

* * *

У нас був спільний культурний простір. Були міцні зв'язки з літературами інших народів Радянського Союзу. Я не сказав би, що їх порушено, вони просто перебувають в якомусь летаргічному сні. Поки що не налагоджені нові зв'язки в такому обсязі, як було раніше. Але я вірю, що в майбутньому (і ми вже починаємо це робити) відновлять спілкування. Бо одна справа державні стосунки, а інша — культурні. Я виступаю у пресі, говорю про Михайла Шолохова, Олександра Фадеєва, Едуардаса Межелайтіса. Я їх добре знав. Особливо близькі стосунки були з Михайлом Шолоховим, нині відзначають його 90-ліття. Він народився 25 травня. Це був мій друг. Він допомагав захищати «Собор». І взагалі чуйно ставився до української літератури, і ми це цінуємо.

Розпад імперії — це одне, а культурні цінності — це інше.

* * *

Ви хочете надрукувати щось із «Собору»? Надіслати вам цю книгу німецькою мовою? Візьмете сторінок 20-30. Добре.

Я бував у Німеччині. Кілька разів. Був знайомий з німецькими письменниками. Наприклад, з Анною Зегерс. Вона тоді очолювала Спілку письменників Східної Німеччини. У мене є її твори, я її дуже поважаю. Анна Зегерс показувала нам Берлінську стіну і плакала. Мовляв, ця стіна, ця завіса між німцями пройшла по самому серцю народу.

Високо ціную Томаса Манна. Його творчість добре знаю.

Багато разів перевидавали в Німеччині мою трилогію «Прапороносці» — твір про війну, людей на війні. П'ять разів перевидавали в перекладі німецькою, у Веймарі. Потім роман «Таврія». Це твір про історію наших південних степів. Невелика повість «Щоб світився вогник» (у Берліні), «Тронка» (я не знаю, як вона у вас називалася) вийшла в Берліні 1964 року. «Собор» було видано в Гамбурзі в 1970 році. «Бригантина» —книжка про проблеми виховання підлітків, у 1975-му. «Циклон» — у 76-му, «Твоя зоря» — у 85-му. 9 романів та кілька повістей, оповідань та новел було перекладено й видано.

* * *

Як працюю? Диктую дружині, а вона друкує. На комп'ютері не працюю.

У мене було непросте дитинство. Мати померла, коли мені було два роки. І мене на виховання забрали до себе дідусь з бабусею в Полтавську область. Бабуся, хоча й неписьменна, була дуже добра, чудово знала фольклор. Вона, я вважаю (я про це писав), мала більший моральний вплив, ніж класична література світу.

До війни я навчався у Харкові в університеті. І вже в студентські роки (в 38-му році) було надруковано мої оповідання, а одне навіть відзначене на конкурсі.

А потім війна. Була значна перерва у творчості. І лише 1946 року, коли я демобілізувався з Угорщини, написав оповідання, яке, на мою думку, свідчило про новий рівень творчості. У мене вже був значний життєвий досвід. «Прапороносці» — це «Альпи», «Голубий Дунай», «Злата Прага». Це вже був початок справжньої професійної літературної праці.

* * *

Моя дружина закінчила Київський університет. Спочатку навчалася у Дніпропетровську. У нас двоє дітей. Син —біолог, донька — перекладач з англійської мови.

З комуністичної партії я вийшов під час голодовки київських студентів. На знак протесту. До них жорстоко поставився тодішній наш парламент і уряд. Це було 1992 року, восени. Голодовка молоді — це значна подія в політичному житті України. Власне, студенти й відправили уряд у відставку. Про свій вихід я повідомив пресі. Сказав, що більше ні в яку партію вступати не буду. Тепер я вільна людина.

Нині у нас складне економічне становище. Але я оптиміст. Я прихильник курсу, який проводить нинішній Президент Леонід Кучма.

Нещодавно в Києві був з візитом Президент США. Це вагома підтримка України.

Я виступаю за національно-демократичні сили, за тих, хто піклується про культуру. Виступаю у пресі на підтримку товариства «Просвіта». Є академіком Національної Академії наук і очолюю Раду Миру, вже 17 років, на громадських засадах.

* * *

Мені було приємно з Вами спілкуватися. Ви вільно володієте російською мовою. Якщо Вас ще щось буде цікавити, пишіть на мою адресу, я з радістю відповім на всі Ваші запитання.

Мені приємна Ваша увага й увага до моєї творчості німецьких читачів. Це для мене багато важить. Я одержував від них листи-відгуки на книжки, що виходили в Німеччині. Я ціную це.

Публікацію підготувала Валентина ГОНЧАР.

Олександр ДОВБУШ, журналіст

АГОНІЯ

Дійсність

Сіруваті стіни центральної районної лікарні неохоче набрякали вологою запізнілої весни. Віконне скло, запливле брудними патьоками іржі, майже не пропускало сонячне світло, і молода жінка, важко зітхнувши, повернулася до свого ліжка в невеличкій кімнаті з потемнілою табличкою на дверях «Палата для породіль».

—Чого засумувала, Галинко? — повільно перевернулася на бік огрядна сусідка на ліжку поряд. — Все буде гаразд, от побачиш!

У відповідь та неуважно кивнула. Прилягла, серцем линучи у рідне село, до свого судженого.

—Що він робить, саменький, без мене? —Думала, тепло згадуючи, яким щастям світились очі її Василя, коли разом ставали на рушничок. О, як жадалось, як сильно тягнуло туди, до хатини під лісом, що лишила бабуся любій онучці, але щось нове, незвідане ворухнулось раптом усередині, болем і радістю виповнюючи єство.

Не хотіла вона до лікарні у далекому районному центрі —хіба в селі немає кому дитини прийняти. Проте чоловік наполіг, зворушивши до сліз:

—Та хвилююсь за тебе, кохана, втіха моя єдина, ану як...— осікся, боячись навіть мовити, лише пригорнув ласкаво, подихом зігрівши губи, і — відійшов , а вже ладна була хоч у пекло іти заради любого.

—Не сумуй, — повторилась, пробуючи перервати довгу мовчанку сусідка, одначе Галина сторожко прислухалась до нарастаючих поштовхів і, зненацька для самої себе, голосно застогнала.

—Починається? — жваво відгукнулась жінка навпроти, з готовністю зриваючись з ліжка: Нічого, зараз покличу!

Облицьований синім кахелем родильний зал зустрів перехрестям протягів і ледь одягнену жінку затиснуло крижаними лещатами. Проте інший відлік часу, мов пір'їнку, підхопив, закрутив кольоровими колами, стрімко виносячи на імлистий берег майбутнього.

—Уа-а-а-а-а-а! у-а-а-а! — незрозумілі звуки, наче крізь вату, повільно просочились до її свідомості під ранок, -у-а-а-а!

—Козак, — вдоволено пророкотав чоловічий голос, —ну й репетує!

—Козак, козак, — роздратовано передражнив жіночий. —Давай, прибирай цю хутчіш звідси, там, здається, наступна бажаюча є!

—Василь... — розплющила очі на ліжку в незнайомій палаті Галина, — де ти, Васи—и-и-иль?..

Спомин загадкових «уа» ще не став чимось значним, і молода жінка зіщулилась під благенькою ковдрою, намагаючись врятуватись від згубного холоду, що знову панував навколо, болістю віддаючись у грудях.

Час від часу з коридора долинало чиєсь тупотіння, набридливі вигуки: «Бинта? Я казала — нема бинта!.. А ліки принесли? Тобто кому? Собі! Давно!.. Віддячив?! Ніхто не віддячив!.. Та їдьте, їдьте, жалійтесь!» угвинчувались у мозок, але до неї ніхто не заглядав, і сон склепив повіки, рятуючи від страшної втоми.

Вона проспала добу, одна-однісінька, забута всіма, окрім чоловіка, проте він ще нічого не знав, нагортаючи транспортиром насип від повені далеченько поза селом.

—Дитина, — кашель струснув тіло, повертаючи до реальності, — де моя дитина?!

З несподіваною силою підвелась з ліжка, та голова пішла обертом, нагло штовхаючи назад.

Вхопившись за спинку, уперто випрямилась і, наопашки кинувши халат, помалу підійшла до дверей.

В коридорі стояла тиша.

—Куди всі поділись? — здивовано визирнула у причинений отвір і рушила, від слабості чіпляючись за стіну. — Може, знайду малого?

—Куди це ви зібрались?! — вдарив у потилицю в'їдливий жіночий голос. — Ану, мерщій до палати!

—А-а-А ... моя дитинка? — насилу розліпила губи у відповідь.

—Мені пога... — земля стрімголов рвонула назустріч, на друзки ламаючи проміння в широко розплющених нерозуміючих очах.

Коли Василь, окрилений радісною вісткою, нарешті добрався до райцентру, йому видали труп дружини і крихітного усміхненого малюка, збентежено пояснивши, що роди були невдалими.

Небо гранітним монолітом впало на його похилені плечі, несамовитий зойк страшним прокльоном вирвався на волю, але тільки вітер співчутливо торкнувся чола, вічним снігом вкриваючи чорняве волосся.

Восьмого березня лікар, яка приймала пологи у Галини, вийняла з поштової скриньки незвичайний пакунок — дбайливо загорнену в целофанову обгортку копію свідоцтва про смерть Галини. В жирно підкресленій графі «Причина ... « стояв остаточний діагноз: «Запалення легенів».

У далекому селі, у Василя залишилось ще дев'яносто дев'ять копій — на кожне восьме березня. Моторошне продовження агонії.

Чернівці.

«Справа не лише в Горбачові. Все набагато складніше»

***Георгій Крючков** — член ЦК нинішньої Комуністичної партії України, помічник одного з народних депутатів Верховної Ради, відома постать у лівому крилі української політики.*

Інтерв'ю з Г. Крючковим — не данина нинішньому захопленню багатьох журналістів відкрити «сенсаційні» факти й відповідно подати їх читачеві.

Пропонована розмова — скоріше спроба, не відступаючи від світоглядних позицій кожного, озирнутися на минулі події й дати їм об'єктивну оцінку.

«Таких людей я не сприймаю»

—Георгію Корнійовичу, додасте щось до офіційної довідки?

—Я людина, яку преса певного політичного напряму напвложить, називає одіозною фігурою (вираз В. Чорновола).

—У чому причина, на ваш погляд?

—У тому, що я залишився переконаним прихильником соціалістичного шляху розвитку суспільства, є активним членом Комуністичної партії.

—Ви в новій компартії України посідаєте яку посаду?

—Жодної. Член ЦК.

—Але поширюються думки про те, що ви маєте значний вплив на діяльність компартії?

—Це неправда. Редактор однієї «супернезалежної» газети подає мене навіть як тіньового режисера КПУ. Це вигадки.

—Маєте на увазі газету «Незалежність»? До речі, як ви ставитеся до публікацій ваших колишніх колег, працівників ЦК КПУ?

—Спочатку було неприємно. А потім я почав дивитися на все спокійно, розуміючи, що це все — брудна політична гра. Я беру в політиці безпосередню участь, виступаю на лівому фланзі, не приховую цього, і, зрозуміло, люди, які займають протилежні позиції, відповідно і ставляться до мене.

Єдине, чого хотів би, то це, щоб ніхто не опускався до брутального приниження опонента. Я вже не кажу про напади із застосуванням сили. А я й це пройшов.

Я за те, щоб ми вели політичну боротьбу в межах законності і кожен міг вільно відстоювати свої позиції.

А от щодо твердження, що нібито моя квартира — це штаб напівлегального ЦК, то це вже вважаю політичним доносом. Але судитися ні з ким не буду —не принижуватиму себе.

Не відповідає дійсності і твердження, що буцімто потрібна була якась багатоходова політична комбінація, щоб перевести Г. Крючкова до апарату ЦК КПРС, і лише після цього «перестройка» (горбачовська) пішла і в Україні ...

Стосовно того, що деякі колишні мої колеги по ЦК КПУ так різко змінили позиції. Це явище, яке треба добре осмислити і в дуже широкому плані.

Ви ж знаєте, що ЦК КПУ засоби масової інформації тримав міцно в руках. І, приміром, той же В. Кулеба чи його колега В. Карпенко систематично читали всю пресу, аналізували й вишукували, за що й кого «вздрючити». З переконанням чи без нього, але вони це робили. Й тому тепер, хоч би як хто з них подавав себе в ролі «патріотів», я їх не сприймаю серйозно.

Я допускаю, що людина може змінити свої погляди. Це можливо. Для чесної людини — це трагедія.

Але в наведеному прикладі — інша ситуація. Не В. Щербицький же опускав ту злощасну цеківську оглоблю на голови редакторів...

«Ми бачили наближення кризи»

—Георгію Корнійовичу, ви людина-лідер. Для вас неможливий такий перехід від однієї ідеології до іншої. Як ви пережили зміни, що сталися в нашому житті?

—Дуже боляче. Адже розуміння того, що в країні робиться щось не так, прийшло до багатьох давно. Ми бачили, що Захід у багатьох напрямах, насамперед у справі науково-технічного прогресу йде вперед, а ми тупцюємо на місці. Десь на початку 70-х під час аналізу проекту державного плану та бюджету на черговий рік відділи ЦК КПРС подали й альтернативні пропозиції, щоб змінити ситуацію, зробити крутий поворот в економічній та соціальній політиці. З радістю й надіями сприйняли це в ЦК КПУ, починаючи з В. Щербицького: «Нарешті знайшлися ті, хто сказав правду». На жаль, практично нічого тоді не змінилося.

Я й тепер переконаний, що соціалізм — це найсправедливіший лад, що немає альтернативи ідеям соціальної справедливості й захищеності, рівності. Не зрівнялівки. Щоправда, тепер у нас рівність у зубожінні суспільства, чого ніколи не було раніше. Але ідеї соціалізму в процесі реалізації спотворювали. Це дуже серйозна тема, і її в одному інтерв'ю не розглянути.

Так-от, ми бачили наближення кризи в суспільстві. А коли прийшов М. Горбачов, всі підтримали його, бо — молодий після тих старців, які помирали один за одним, говорить вільно, без шпаргалки, йде до людей: «Більше соціалізму, більше демократії!» Але потім стало ясно, що ми знову пішли не тою дорогою. Справа не лише в Горбачові. Все набагато складніше.

З біографії Г. Крючкова

1929 року народження, українець, закінчив Харківський юридичний інститут. працював за фахом та на комсомольській роботі. З 1966 — в ЦК КПУ. З 1972 по 1985 рік — завідувач відділу організаційно-партійної роботи ЦК КПУ, в апараті ЦК КПРС, перший секретар Одеського обкому партії. Нині — на пенсії.

—Отже і «верхи» і «низи» бачили, що суспільство прямує у глухий кут. І от сталися різкі зміни, різні політичні сили, кожна по-своєму, дає оцінку. Хто мусить узяти на себе відповідальність за те, що сталося? Я вважаю, що розпад СРСР — історична закономірність. Тоталітарна система повинна була самознищитися. СРСР вів невиправдану війну в Афганістані тощо. Незалежний розвиток колишніх радянських республік — логіка сучасної історії.

—Категорично не згоден з визначенням «тоталітарна система», з «неминучістю розпаду СРСР». Але за те, що сталося з нашою країною, відповідальність мусить взяти на себе передусім правляча партія, бо вона допустила до цього. Потрібні були серйозні і глибокі реформи суспільства, але тодішня система унеможливлювала будь-які зміни. Ніхто не хотів ризикувати, брати на себе ініціативу. Суспільство було закрите. Розумієте? По-перше, людям нав'язували думки, що так, як є, так і має бути. Партію було відучено мислити, самостійно, діяти ініціативно. На жаль, і я в цьому винен. Як було? Партійні рішення з Москви йшли «вниз» по вертикалі, розробляли відповідні рекомендації, надсилали на місця. Всім залишалося лише виконувати, не замислюючися. Бо була сувора партійна дисципліна!

«Ми не просто забороняли. Ми обкрадали себе. Обкрадали!»

—Отже, не Л. Кравчук, Б. Єльцин, В. Шушкевич розвалили Союз, не «демократи», а система, лідери якої були нездатні вжити радикальних заходів з її реформування.

—Ми жили в закритому суспільстві, і як тільки повіяв вітер змін, воно, з'їсувалося, неспроможне захистити себе. Але треба сказати й про інше. Від народу було закрито величезні шари національної культури, зокрема літератури(і художньої, й історичної, й філософської). Я не можу знайти для себе відповіді —для чого це робилося? Чому, наприклад, я прочитав твори М. Грушевського лише після 1991 року?

Але ж М. Грушевський працював, як-що хочете, на справу комуністів.

—На соціалізм. Отже, його не треба було забороняти?

—Це ж не просто заборонили. Це ж обікрали себе. Обікрали!

—Цікаво саме від вас почути таку оцінку.

—Ми закрили від себе світ, жили в замкненому просторі, не знали, що відбувається на Заході.

«Живу в моїй Україні, та влада в ній не моя»

—Георгію Корнійовичу, на ваш погляд, Україна здатна бути справді незалежною країною?

—Звичайно. Нині час суверенних держав. Але це не виключає їх перебування в союзних утвореннях. Я переконаний, що майбутнє України — в побудованому на нових засадах союзі братніх народів, об'єднаних спільною історичною долею, спільними інтересами, в союзі суверенних держав.

А нині Україна — напівколонія, політику якої формує закордон. Тому держави Л. Кучми, як і Л. Кравчука, як інструменту насилля, провідника політики знищення українського народу, його духовності, я не сприймаю. Як я можу ставитися до влади, яка зруйнувала потужну економіку, вітчизняну науку, довела до тяжкого стану культуру, відкинула за межу виживання свій народ? До влади, яка діє за настановами західних політиків і фінансових кіл?! Згадаймо хоча б злощасну Резолюцію № 120 американського Конгресу «На захист незалежності України» чи меморандуми українського уряду Міжнародному валютному фонду.

Уявіть собі, щоб раніше не було видано хоча б один раз на рік Шевченкового «Кобзаря». Винні в цьому чиновники позбулися б партквитків, а отже, і посад. А тепер українська культура втратила багато позицій. Особливо у книговидавництві, театральній справі, кіно. Десять років минуло, як прийнято Закон про мови в Україні, а що зроблено? Вийдіть на Хрещатик, яка мова там панує? Різні шопи, вар'єте...

—Що ви любите читати?

—Мемуарну й історичну літературу. А також класику: твори І. Тургенєва, Л. Толстого. М. Салтикова-Щедріна. З української — І. Нечуя-Левицького, М. Коцюбинського, Олеся Гончара. Недавно перечитував його «Собор». Гончар, мабуть, перший побачив загрозу кар'єризму, міщанства, духовного зубожіння суспільства й відкрито сказав про це. Але, на жаль, його теж не зрозуміли й відштовхнули.

Щодо мовних проблем, то комуністи виступають за двомовність, тобто за те, щоб громадяни України володіли і державною, і російською мовою чи іншими за їх бажанням. Не може культурна людина не знати мови народу, який дав назву цій країні. Це елементарно.

—Який ваш прогноз на майбутнє?

—Якщо правлячий режим не змінить своєї антинародної політики, то буде Україна, будуть уряд, артилерійські залпи, розстелення килимів, поїздки президента і його дружини з різними акціями, але не буде реальної незалежності. Ось що нам загрожує. Раніше наш народ був зомбований прямолінійною примітивною пропагандою, а тепер і поготів. Ось що нас чекає.

Вів розмову
Віталій АБЛІЦОВ.

Календар «ГУ»

Молдавський класик з українським корінням

Першого квітня ц. р. виповнюється 150 років від дня народження Гаврила Вакуловича Музическу.

За походженням він українець. Справжнє його прізвище — Музиченко, і це зафіксовано в українській історіографії. Народився в місті Ізмаїлі, через який ще з середини XIУ ст. проходив купецький молдавський торговий шлях з Києва до Ясс. Він пролягав з Чорного моря і Дунаю через Білгород (Білгород-Дністровський) до Львова і Кракова. Як зазначає молдавський літописець Г. Уреке, третина населення Молдови говорила русинською (українською) мовою.

Живучи й працюючи на бессарабській землі, українські трударі несли за Дністер і невмирущі надбання національної культури, найперше пісню — справжню поему народу. Ось що згадує відомий письменник Михайло Коцюбинський: «... не встиг ще й озирнутися, як по моїх напружених нервах ударила хвиля рідних, близьких мені звуків. Я виразно почув журливо-поважний голос української пісні. Що се? У сьому глухому закутку Бессарабії — пісня моєї країни? Чи не омана се, ... але ні».

До Ізмаїлу неодноразово приїздили В. Короленко, О. Пушкін, М. Горький... Уже згадуваний М. Коцюбинський, який востаннє тут перебував 1894 року, писав: «Хлоп тікав на вільні землі, рятуючись як міг од панщини, лишаючи на рідній землі все дороге, все миле його серцю... По всій Бессарабії дружно з молдаванами мешкали й українські переселенці з Полтавщини, Чернігівської, Катеринославської губерній, Галичини і Північної Буковини».

У такому середовищі ріс та виховувався майбутній славетний румунський і молдавський композитор Гаврило Вакулович Музическу (Музиченко).

Отримавши освіту в Ізмаїлі, він вступає на навчання до Яської консерваторії (Румунія) і там же з 1872 по 1903 роки працює професором. Із 1871 р. удосконалює професійну майстерність у Придворній співацькій капелі та консерваторії в Петербурзі. Успішно завершує навчання 1872 року та повертається до Ясс, де очолює хоровий колектив місцевої метрополії.

Як глибоко освічена людина, Гаврило Музическу працює над новими творами культової спрямованості, пише на фольклорну тему. Він заклав початок румунському і молдавському професійному хоровому мистецтву, створив чимало церковних пісень.

Любов до музичного мистецтва композитор передав своїй доньці — Флоріці. Закінчивши Ясську консерваторію, вона переїжджає до Бухареста. Стає відомою піаністкою. Її талановитий учень Гіну Ліпатті, знаний румунський композитор, тривалий час працював професором Женевської консерваторії.

Вдячні молдавани, шануючи внесок композитора у розвиток молдавської професійної музики, присвоїли Кишинівській державній консерваторії ім'я Музическу.

Помер Гаврило Музическу (Музиченко) 8 грудня 1903 року і похований в Яссах. На його могилі не в'януть квіти від вдячних земляків, шанувальників його чудової музики.

Музична громадськість України, Румунії і Молдови готуються широко відзначити 150-річчя від дня народження уславленого композитора, хорового диригента Гаврила Музическу (Музиченка).

Денис ІВАНЕСКО,
студент Інституту журналістики Національного університету ім. Т. Шевченка.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ, «Голос України» (з Гранади)

ДО ІСПАНІЇ З ДУМКОЮ ПРО ФРАНЦІЮ

СЬОГОДНІ на полі стадіону в Гранаді о 20.00 за київським часом вийдуть національні збірні Албанії та України, щоб провести відбірковий матч чемпіонату світу, фінальна частина якого відбудеться у Франції 1998 року. Вчора вранці наша команда чартерним рейсом вилетіла до Іспанії. Офіційна українська футбольна делегація розмістилася в готелі «Центро де Гранада».

В Іспанії тепло, справжня весна. Вона особливо відчувається після нашої холоднечі. А ще — тут панують передпасхальні настрої. Завтра католицький світ відзначає Великдень. На іспанських теренах його наближення особливо помітне.

Увечері наша команда ознайомилася з футбольною ареною. Провела тренування на ній. Усі, здається, здорові і, як-то кажуть, рвуться в бій.

Протягом останнього тижня збірна України готувалася на заміській базі ФК «Динамо» (Київ) у Кончі-Заспі. Після недільного товариського матчу з молдаванами на полі НСК «Олімпійський» до Києва почали збиратися наші легіонери: з Німеччини — Віктор Скрипник, з Росії —Сергій Попов. Останнім з Австрії прилетів воротар Олег Суслов. І одразу включилися в роботу.

—Матч із молдавськими футболістами був дуже корисний для нас, — сказав головний тренер збірної Йожеф Сабо. — Я задоволений і результатом, і грою підопічних ... у другому таймі. За суперника мали достатньо технічну, швидку й дисципліновану команду. В першій половині ми перевірили один склад, а в другій — випустили переважну більшість київських динамівців. Як на мене, впевнено почувався в їхній компанії захисник донецького «Шахтаря» Михайло Старостяк. У цілому наш колектив має досить солідний потенціал. І тепер лишається якомога повніше реалізувати його в зустрічі з албанцями і поєдинку 2 квітня в Києві проти команди Північної Ірландії. Тоді вже думатимемо, як будувати підготовку до двобою з німцями.

—А чи цікавить вас матч Північна Ірландія—Португалія?

—Ще б пак! Північноірландців приймаємо вдома наступної середи. Тому до Белфаста відрядили Володимира Веремеєва з оператором. Отож матимемо звідти найсвіжішу інформацію.

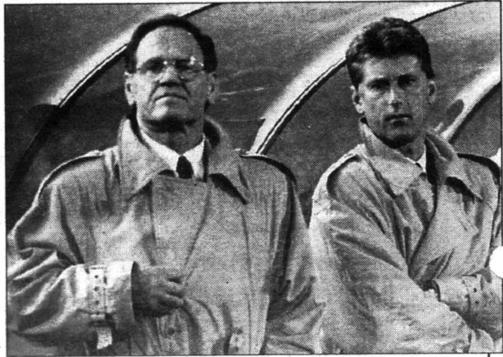
Новини з Белфаста

Нападаючий лондонського клубу «Вест. Хем Юнайтед» Іайн Дауї вперше після тяжкої травми (перелом ноги) залучений до національної збірної Північної Ірландії для участі в двох ключових відбіркових поєдинках чемпіонату світу — проти збірних Португалії та України. Перший, як відомо, відбудеться сьогодні в Белфасті. Тренер північноірландців Брайан Хемілтон задоволений поверненням свого капітана: «Його присутність робить нашу команду вдвічі сильнішою».

До тренувального табору Хемілтон і його помічник, відомий у 80-х роках форвард Джеррі Армстронг, запросили 20 футболістів. Хоча захисник Кевін Хорлок та хавбек Майкл Х'юз матч проти португальців пропускають, бо дискваліфіковані. У складі кандидатів — жодного представника північноірландських клубів —усі чисто «легіонери» з англійських команд і шотландського «Сент-Джонстона».

Воротарі: Томмі Райт («Манчестер Сіті»), Алан Феттіс («Ноттінгем Форест»); **захисники** — Баррі Хантер («Редінг»), Колін Хілл («Лестер»), Найджел Уортінгтон («Сток»), Стівен Морроу («Арсенал»), Джеррі Таггарт («Болтон»), Кевін Хорлок («Манчестер Сіті»), Йон Маккарті («Порт Вейл»); **півзахисники** — Ніл Леннон («Лестер»), Стів Ломас («Манчестер Сіті»), Джим Мегілтон («Саутгемптон»), Майкл Х'юз («Вест Хем»), Кійт Гіллеспі («Ньюкасл»), Іан Нолан («Шеффілд Уенсдей»); **нападаючі** — Іайн Дауї («Вест Хем»), Джеймс Куїнн («Блекпул»), Філіп Малрайн («Манчестер Юнайтед»), Джордж О'Бойл («Сент-Джонстон»), Денні Гріффін («Сент-Джонстон»).

Але це події хоч і найближчого, але майбутнього. А поки що серця українських уболівальників — у Гранаді. Вони зичать своїй збірній успіху!

На знімку: наставники української національної команди Йожеф Сабо і Леонід Буряк.

Фото Миколи БОЧКА.

Вниманию акционеров АО «ГЭМ»!

Правление АО «ГЭМ» извещает, что очередное собрание акционеров состоится 17 мая 1997 года по адресу: Киевская область, Украинка, административный корпус АО «ГЭМ». Начало в 8.00.

Повестка дня:

1. Отчет правления АО «ГЭМ» о результатах деятельности общества за 1996 год.
2. Доклад ревизионной комиссии АО «ГЭМ».
3. Утверждение результатов деятельности общества за 1996 год.
4. Утверждение доклада и заключения ревизионной комиссии по результатам хозяйственной деятельности АО «ГЭМ» за 1996 год.
5. Утверждение распределения прибыли и возмещения убытков общества за 1996 год.
6. О выплате дивидендов за 1996 год.
7. О стратегии дивидендов на 1997 год.
8. Об изменении устава АО «ГЭМ».
9. О делегировании права решения вопросов, отнесенных к компетенции общего собрания акционеров, наблюдательному совету АО «ГЭМ».
10. О делегировании права решения вопроса о создании, реорганизации и ликвидации дочерних компаний, утверждение их уставов наблюдательному совету АО «ГЭМ».
11. Утверждение кодекса чести АО «ГЭМ».
12. Об избрании членов наблюдательного совета.
13. Об избрании членов ревизионной комиссии.
14. Об использовании жилого фонда в городе Алушта.
15. Утверждение договоров-контрактов на сумму, превышающую 30% чистых активов общества.
16. Об изменении организационной структуры общества.

Акционеры могут ознакомиться с материалами по вопросу повестки дня в техническом секретариате с 12.05.97 г.

Телефон для справок (8-044-72) 2-12-46.

Правління відкритого акціонерного товариства «Рівненський завод високовольтної апаратури» (АТ РЗВА)

повідомляє про скликання 15 травня 1997 року перших загальних зборів акціонерів.

Порядок денний:

1. Звіт голови правління про підсумки господарсько-фінансової діяльності за 1996 рік та основні напрями роботи АТ РЗВА у 1997 році.
2. Звіт ревізійної комісії товариства.
3. Затвердження змін у статуті АТ РЗВА, положень та інших нормативних актів.
4. Вибори голови правління товариства.
5. Вибори правління товариства.
6. Вибори ревізійної комісії товариства.
7. Вибори спостережної ради товариства.

Місце проведення загальних зборів: Рівне, вул. Біла, 16, АТ РЗВА.

Реєстрація учасників зборів: 14 травня 1997 року з 8.00, 15 травня 1997 року — з 8.00 до 9.30 у відділі кадрів АТ РЗВА.

Для реєстрації необхідно мати документ, що посвідчує особу учасника зборів.

Відкриття зборів: 15 травня 1997 року об 11.00 в приміщенні клубу.

Контактні телефони: (03622) 5-63-84, (0362) 26-94-32, (0362) 26-14-04.

Правління АТ РЗВА.

Колективне підприємство Кременчуцький шкіряно-лимарний комбінат відпускає колективним та державним підприємствам, а також приватним особам збрую для коней у комплектах та вроздріб. Розрахунок готівкою та безготівковий бартер за шкіри рогатої худоби та свиней, а також за цукор.

Довідки за телефонами:
2-10-53, 2-24-24, 2-22-94.

14 травня 1997 року о 14-й годині в актовому залі Петрівського заводу СМ і К (вул. Сирецька, 37) відбудуться загальні збори акціонерів

ВАТ «Петрівський завод СМ і К».

Порядок денний:

1. Підсумки приватизації ВАТ «Петрівський завод СМ і К».
2. Затвердження статуту ВАТ «Петрівський завод СМ і К» зі змінами.
3. Вибори керівних органів.

ВАТ «Виробничо-заготівельне підприємство «Вторма» (Київ)

повідомляє своїх акціонерів, що перші загальні збори відбудуться 23 травня о 10 годині на базі відпочинку «Хвиля» (парк Дружби Народів, їхати до зупинки «Парк Дружби народів», далі будемо підвозити автотранспортом).

Реєстрація учасників зборів 23 травня з 9.00 до 10.00 за місцем проведення зборів.

Порядок денний:

1. Звіт правління про результати діяльності ВАТ «ВЗП «Вторма» за звітний період.
2. Звіт і висновки ревізійної комісії за звітний період.
3. Визначення організаційної структури товариства.
4. Внесення змін і доповнень до статуту.
5. Вибори голови і членів правління.
6. Вибори голови і членів спостережної ради.
7. Вибори голови і членів ревізійної комісії.

Учасники зборів повинні пред'явити реєстраційній комісії документ, який посвідчує особу, і сертифікат на акції.

Телефони для довідок у Києві: (044) 224-89-68, 229-82-03.

Арбитражный суд Харьковской области (310002, Харьков, ул. Сумская, 64) возбудил дела о признании банкротами:

№ 2962/7-72, ЧФ «Олива», юридический адрес: 310112, Харьков, пр-т 50 лет ВЛКСМ, 96/153, кв. 89, р/счет 468168 в АК Приватэксел, МФО 351715;

№ 2961/7-54, ООО «Вест-ост», юридический адрес: 310153, Харьков, ул. Гвардейцев широнинцев, 9, кв. 109, р/счет № 467517 в Коммунальном отделении Укрсоцбанка, МФО 351890;

№ 4557/7-72, ЧФ «МВМ», юридический адрес: 310110, Харьков, ул. Ивана Камышева, 7, р/счет 468202 в филиале № 2 «Проминвестгрант», МФО 351630;

№ 4557/7-72, ООО «Мираж «ЛТД», юридический адрес: 310123, Харьков, ул. Блюхера, 33, кв. 87, р/счет 467460 в Московском АК ПИБ, МФО 351425.

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбитражный суд Днепропетровской области (320004, Днепропетровск, пр. Кирова, 1) возбудил дело № Б2-27 от 15.01.97 г. о признании банкротом ЗАО УК И Р «Весна» (Днепропетровск, ул. Ленинградская, 68; р/сч 1467383 в ДФ Инновацбанка, МФО 305590).

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбитражный суд Днепропетровской области (320004, г. Днепропетровск, пр. Кирова, 1) возбудил дело № Б2-188 от 12.06.96 г. о признании банкротом ООО КПФ «Юкон» (г. Днепропетровск, пр. Ильича, 15-а, кв. 1), расчетный счет 766467618 в КБ «Приватбанк», МФО 305299.

Претензии кредиторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбитражным судом Луганской области (348037, Луганск, ул. Героев Великой Отечественной войны, 3-а) возбуждено дело № 303/11-б о банкротстве общества с ограниченной ответственностью «Гермес» (349870 Рубежное, пр. Московский, 7-б — 83), расчетный счет 000467958 в отделении Проминвестбанка Украины г. Рубежное Луганской области.

Претензии кредиторов и санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбитражный суд Автономной Республики Крым (333000, Симферополь, ул. Карла Маркса, 18) возбудил дела о банкротстве:

№ 1863-5 от 28.10.96 г. МЧП «ПЕМ» (юридический адрес: Автономная Республика Крым, Белогорск, ул. Луначарского, 49); р/счет 000468828 в АК АПБ «Украина» г. Белогорска, МФО 324054, код 22243950;

№ 1864-5 от 28.10.96 г. МЧП «Диарит» (юридический адрес: Автономная Республика Крым, Белогорский район, с. Зыбино); р/счет 000468138 в Белогорском филиале Крым-Банка, МФО 324292, код 22243660;

№ 2149-8 от 29.11.96 г. МЧП «Строитель» (юридический адрес: Автономная Республика Крым, Белогорск, ул. Нижегорская, 71), р/счет 001468005 в АК АПБ «Украина» г. Белгорска, МФО 324054, код 22244719;

№ 2150-8 от 29.11.96 г. МГП «Элегант» (юридический адрес: Автономная Республика Крым, Белогорский район, п. Зуя, ул. Шоссейная, 31); р/счет 000508306 в АК АПБ «Украина» г. Белогорска, МФО 324054, код 2224079;

№ 2145-8 от 29.11.96 г. МЧП «Спектр» (юридический адрес: Автономная Республика Крым, Белогорск, ул. Луначарского, 35); р/счет 00468206 в Белогорском филиале АКБ Крым-Банк, МФО 324292, код 13783860;

№ 2148-8 от 29.11.96 г. МЧП «Янус» (юридический адрес: Автономная Республика Крым, Белогорск, ул. Луначарского, 54/20); р/счет 000468730 в филиале Крым-Банка г. Белогорска, МФО 324292, код 20733414;

№ 2164-5 от 02.12.96 г. крымско-турецкого совместного предприятия «Эсра» (юридический адрес: Автономная Республика Крым, Белогорский район, п. Зуя, ул. Ново-Садовая, 1-а); р/счет 000609007 в АК АПБ «Украина» г. Белогорска, МФО 324054, код 20730367.

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбитражным судом Черновицкой области (274000, Черновцы, ул. Кобылянской, 12) возбуждено дело № 5-109-128/б о банкротстве холдинговой торгово-промышленной компании «Черновцы» (274000, Черновцы, ул. Университетская, 20, р/с 480038 в Укрсоцбанке Черновцы, МФО 356011).

Претензии кредиторов принимаются в месячный срок.

Арбітражним судом Чернівецької області (274010, Чернівці, вул. Кобилянської, 14) порушено справу № 2-1-1/35 про банкрутство фермерського господарства Чорнописько Д. Д. (с. Погорілівка Заставнівського району, р/р 643502 в АКБ «Україна» м. Заставна). Претензії кредиторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Володимир КОЛОМЕЙКО, кандидат технічних наук, експерт страхової компанії «ІНПРО»

То кому це вигідно?

З 1 СІЧНЯ 1997 року в Україні запроваджено обов'язкове страхування громадської відповідальності власників транспортних засобів. Добре це чи недобре для країни, суспільства, конкретних громадян? Суперечки не припиняються й нині...

За кількістю дорожньо-транспортних пригод ми — серед лідерів. Дороги, кваліфікація водіїв залишають бажати кращого, до дисципліни дорожнього руху частогусто ставимося недбало. І це при тому, що за кількістю автомобілів на душу населення Україна випереджає багато європейських країн. До речі, парадокси статистики пояснюють тим, що «у них» автомобілі, які прослужили 8—10 років, здають у металобрухт, а ми бережемо й плекаємо 30-річні авто...

Зазвичай «західний» автомобіліст не рушить з місця, не маючи потрібних страхувань. Навіть коли аварія трапляється не з вини водія, платити доводиться досить багато.

Ми звикли, що за все, зрештою, платить держава, «забираючи» гроші на лікування постраждалих, відновлення транспортних засобів тощо з бюджету, тобто у пенсіонерів, вчителів, військових.

Запровадження обов'язкового страхування відповідальності і є спроба відшкодування збитків від дорожньо-транспортних пригод за рахунок власників автомобілів.

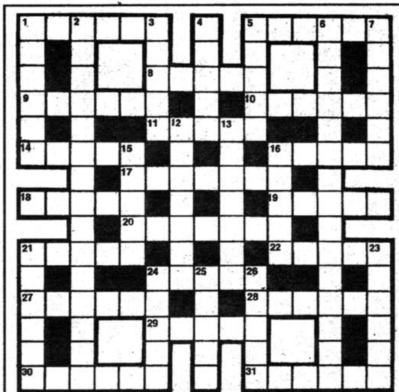
Хтось зазначить, що автомобілісти і раніше компенсували вартість ремонту розбитих ними чужих машин. Але, по-перше, це було далеко не завжди, а, по-друге, під час розрахунків слабший і беззахисніший звичайно залишався в програшу.

Тепер приводів для конфліктів стане менше. Страхова компанія не лише проведе ретельне розслідування, а й погасить значну частину збитків. Автомобілісту достатньо зробити зовсім невеликий страховий внесок і, як то кажуть, спати спокійно, ніж приречено чекати чергових неприємностей.

Інша річ, що для страхових компаній такий вид страхування, можливо, довго ще буде збитковий, бо незліченні пільговики, дуже низькі разові тарифи, а аварійність велика. Не виняток, що через недосконалість правил дехто почне навмисне «калічити» чужі автомобілі, а платити доведеться страхувальникам.

І все ж таки компанії, незважаючи на можливі збитки, відважилися на таке страхування. Чому?

Усе доєить просто. Страхових компаній — сотні. Конкуренція велика. Реклама — дорога, та й мало хто рекламі вірить. Як відшукати шлях до сердець і гаманців потенційних клієнтів? Виручило обов'язкове страхування мільйонів власників транспорту. І нічого в тому немає поганого, тим паче, що займатися цим видом страхування мають право тільки члени Моторного страхового бюро. А туди приймають не всіх — лише солідні страхові компанії. За їхніми справами пильно стежать не лише чиновники, а й колеги, на яких у разі банкрутства когось із партнерів «наваляться» додаткова відповідальність. Членство у моторному бюро — це своєрідний знак якості страхової компанії. А все, що якісне — вигідне.

Кросворд

По горизонталі: 1. Дерево сімейства в'язових. 5. Відома львівська фірма. 8. Справжнє прізвище письменника В. Суворова, автора книг «Акваріум», «День «М» та ін. 9. Етнограф, чоловік Лесі Українки. 10. Знаменита ікона Богоматері. 11. Відомий театральний художник. 14. Основоположник квантової теорії. 16. Персонаж повісті О. Кобилянської «У неділю рано зілля копала...» 17. Богиня родючості й любові у древних фінікійців. 18. Золотоординський хан. 19. Персонаж поеми О. Пушкіна. 20. Ягода. 21. Грошова одиниця в кількох європейських країнах. 22. Магічне слово в казці про сорок розбійників. 24. Тип почерку слов'янських рукописів. 27. Український композитор. 28. Промовець. 29. Тесть Тимоша Хмельницького, молдавський господар. 30. Місто на Пруті. 31. Московський боярин, один із родоначальників династії Романових.

По вертикалі: 1. Католицький єпископ. 2. Розділ астрономії, що вивчає небесні тіла за їх радіовипромінюванням. 3. Одноосібний правитель у Стародавній Греції та містах-республіках. 4. Містечко на Поліссі, де більшовики розстріляли 359 воїнів армії УНР. 5. Найвищий орган управління православної церкви в Росії. 6. Заспокійливі препарати. 7. Платан східний. 12. Увага, зацікавленість. 13. Холодна страва. 15. Облямівка. 16. Киргизький народний епос. 21. Всесвіт. 23. Одна з богинь української міфології. 24. Спуск на залізниці. 25. Північноморський птах. 26. Рибальська снасть.

Леонід БРОВЧЕНКО, «Голос України»

Демократія без законності — анархія

Н. Т. БЕСХМЕЛЬНИЦЫН

НЛО и теория уфологии. Геном Вселенной

$$\sum_{0}^{\infty} E \equiv 0$$

Книжковий кіоск

На обкладинку цієї книжки винесено формулу. Вона єдина у книжці. Це формула світобудови. Її шукали протягом тисячоліть. Відомо, що Енштейн всі останні роки життя присвятив спробам створити єдину картину фізичного світу. Маючи цю формулу, він би її вибудував. Так вважає автор книги «НЛО и теория уфологии. Генон Вселенной» український фізик-теоретик Микола Бесхмельницин.

І все ж формула світобудови — це не головне у книзі. Основні теми — теорія уфології, яка досліджує закони Всесвіту і розкриває суть людини, становлення суспільства як земного, так і в інших цивілізаціях, роблять наголос на прискорене, нове усвідомлення людиною самої себе і суспільства в цілому в масштабах Всесвіту. До речі, є в книзі і глава, яка описує причини воєнних і суспільних катаклізмів XX століття, розпаду СРСР, передбачуваний розвиток подій в Україні. Автор прогнозує диктатуру для нашого суспільства як неминучість. Але диктатуру не особистості, а закону. Тільки тоді почнуться зрушення на краще. Можливе тимчасове призупинення Конституції, введення особливого режиму — режиму стабілізації.

А як же демократія? Демократія без дотримання законності, вважає автор, — це анархія. Треба пам'ятати, що до поганого люди пристосовуються, а добре дуже швидко входить у плоть і кров.

Знижуйте ціни і вигравайте

Як відомо, з 1 березня набрала чинності постанова Кабміну «Про встановлення мінімальних цін на імпортні тютюнові вироби». Таким чином ціни на деякі види імпортних сигарет зросли більш як на 50 відсотків. А у виграші виявилися ті, хто налагодив виробництво ліцензійних сигарет в Україні («Реемтсма», «Філіп Морріс»), бо якщо раніше вартість вироблених в Україні сигарет була набагато більшою від імпортованих, то сьогодні ситуація змінилася докорінно.

Виграли також і традиційні марки — «Космос», «Фільтр» та інші, оскільки вони стали дешевші від тих же болгарських аналогів. Відтак можна зробити висновок, що численним легальним продавцям сигарет буде набагато вигідніше продавати вітчизняні ліцензійні сигарети, ніж імпортні. До того ж деякі виробники ліцензійних сигарет роблять усе, щоб вартість пачки сигарет була ще меншою. Зокрема компанія «Філіп Морріс» запровадила між продавцями ліцензійних сигарет Харківської тютюнової фабрики лотерею, у якій міг взяти участь лише той, хто реалізує їх за ціною, не вищою від рекомендованої компанією. Першими переможцями лотереї стали понад 125 продавців, які виграли телевізори, магнітофони, інші цінні призи. Тож в одному місці втрачаєш, зате у другому знаходиш.

На фото: під час вручення призів.

Це аж ніяк не дублювання. Придивіться

«ІНТЕР» — наймолодший із телеканалів. Одразу видно «з хорошої сім'ї»: інтелігентний, коректний, розумний. А ці якості залежать не в останню чергу від головних програм будь-якої телевізійної структури — «Новостей». Розповідає шеф-редактор служби новин Юрій Морозов:

— Ми готуємо три програми: «Интерновости», «Утреннее ревю» та на каналі «Тет-а-тет» — «Городские новости». Власне, останні й започаткували нашу службу: адже до того, як «Інтер» з'явився на УТ-3, треба було створити колектив журналістів, підібрати ведучих... Редакція збереглася донині, просто тепер ми займаємося новинами і на загальнонаціональному рівні. Приступаючи до створення циклу передач на «Інтері», розуміли: доведеться ділити ефір з усталеними інформаційними програмами ГРТ. Тому вирішили: глядач звик до певного стилю мовлення, і поперек не варто від них відступати. Останнє, між іншим, дехто сприйняв без ентузіазму, ставлячи нам за провину дублювання чужого стилю.

«Интерновости» — російськомовні, оскільки значна частина населення східних областей і Криму віддає перевагу саме такій подачі. А втім, на нашому каналі виходять інформаційні програми і українською — «Інтерновини» та «Вісті тижня».

«Интерновости» роблять люди, які пройшли «школу життя» в інших телекомпаніях, редакціях газет і навіть у кінематографі. Оператори, наприклад. Вітчизняне кіновиробництво нині —у неробочому стані, і вони перенесли свій досвід, своє бачення на малий екран. Хоча перебудовуватися нелегко.

Ведучі — Роман Лавров та Ірина Брусника. Роман — у минулому актор театру Олега Табакова; працював на російському телебаченні, вів програму «Русский стиль». Переїхав до Києва, опинився в «Городских новостях», тепер — на УТ-3. Ірина ще донедавна обіймала посаду редактора випуску. У неї є досвід прямого мовлення в ефірі на студії «TV Табачук». Це дуже серйозна, тямуща людина, котра відповідає дикторському стилю, якому ми віддаємо перевагу: певна офіційність та вміння бути доброзичливою, встановлювати контакт із глядачами.

Сьогодні наше завдання — домогтися творчої єдності колективу, адже «Новости» можна робити лише командою однодумців. У процесі становлення можуть бути зміни і в манері подачі, і в оформленні. Врешті-решт, інформаційна програма, що застигла на місці, приречена на втрату інтересу глядацької аудиторії.

Записала
Ірина РЯБІНІНА.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 289792.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311056.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.